

Jesenice, 16. junija 1972

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železara«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Za tehnično izboljšavo 1.000,00 din

Komisija za novatorsko in racionalizacijo pri svetu DE predelovalnih obratov je na šesti seji v svoji mandatni dobi, ali tretji seji v letošnjem letu, dne 8. junija obravnavala dve v zadnjem času izvedeni tehnični izboljšavi.

Na osnovi pozitivnih ocen in priporočil pristojnih strokovnjakov in izvedencev za obratovanje in vzdrževanje strojev in strojnih naprav v žebeljarni, so člani komisije pozitivno ocenili in nagradili tehnično izboljšavo št. 2051 »Predelava silosov (zabojev) in izdelava naprave za transport z viličarji in elektro dvigalom žičnikov«. Izboljšava, ki jo je odlično in samoiniciativno izvedel vodja vzdrževalcev žebeljarn RADO FAGANEL se koristno v vse splošno zadovoljstvo žebeljarn in vzdrževalcev uporablja že od leta 1968. Letni prihranek se izraža v 216 kosih lesenih palet in lažjemu delu pri transportu žičnikov. Izboljšava tudi pozitivno vpliva na večjo storilnost, boljše delovne pogoje in povečuje delovno varnost.

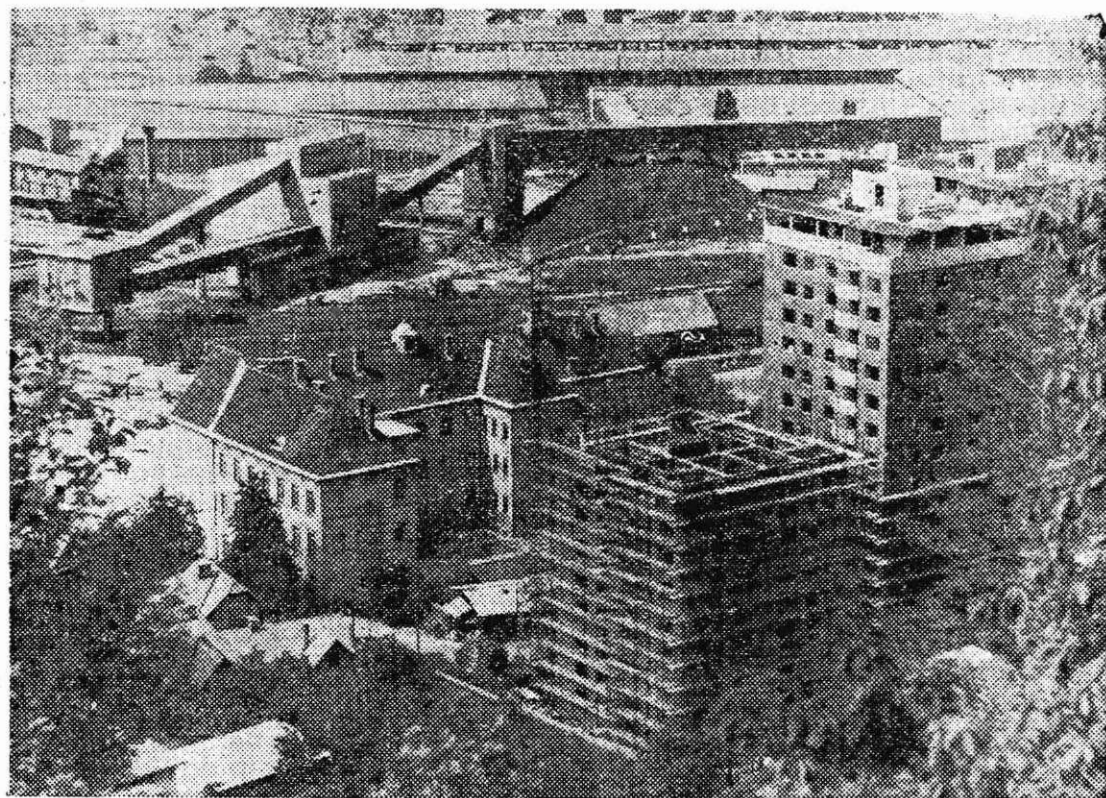
Člani komisije so izboljševalni predlog Rada Faganela pozitivno ocenili in na osnovi vseh prednosti, prihrankov in koristi avtorja nagradili z enkratno spodbudno odškodnino v višini 1000 din.

Obravnavali so tudi tehnično izboljšavo št. 2054 »Upenjalni trn z udarno iglo za

izdelavo specialnih lepenkarjev«, ki sta jo izvedla in predložila v oceno VIKTOR RAJHMAN in MARJAN BERNARD strugar in ključavničar iz žebeljarn.

Avtorja sta domiselno občutno zmanjšala zastoje na WMW žebeljarskem stroju za izdelavo specialnih lepenkarjev. Izdelava in uporaba novih udarnih igel je mnogo lažja in cenejša od prejšnjih. Tudi menjava novih trnov, udarnih igel je mnogo lažja, enostavnejša in hitrejša od prejšnjih. Izboljšava se nadvse koristno uporablja v žebeljarni pri izdelavi specialnih

(Nadalj. na 7. str.)

Novi stolpnici za gimnazijo sosedni aglomeracije

Tudi male obratne izboljšave prinašajo velike koristi

Poživljeno skupno prizadevanje službe za novatorstvo in racionalizacijo pri SEOP, šestih komisij za racionalizacije in novatorstvo pri svetih delovnih enot, odbora za izume in racionalizacije pri DS Železarne in Društva iznajditeljev, novatorjev in avtorjev tehničnih izboljšav, je v zadnjem času zelo ugodno vplivalo na tovrstno aktivnost v Železarni. Člani kolektiva iz vseh obratov in vseh DE so v zadnjem času izvedli in predložili v oceno in nagraditev več zelo koristnih izboljševalnih predlogov, ki prinašajo kolektivu večje koristi in prihranke.

V prvih petih mesecih letošnjega leta je bilo izvedenih trideset izboljševalnih predlogov, kar je znatno več kot v istem obdobju preteklega leta.

Člani komisij za racionalizacije in novatorstvo pri svetih delovnih enot imajo dovolj dela. V letošnjem letu so imele komisije že dvanaest ocenjevalnih sej na katerih so na osnovi ocen, priporočil in prikazov prihrankov in koristi prizadevnim avtorjem izplačali 17.214,00 N din spodbudnih odškodnin. Tudi pristojni odbor pri delavskem svetu je imel v letošnjem letu že dve seji na katerih je pozitivno ocenil pet kakovostnih tehničnih izboljšav in

avtorjem priznal ter izplačal 8.960,00 N din odškodnin rent in akontacij.

Poživljeno delo vseh zadovoljenih za pospeševanje inova-
vijske aktivnosti in nova do-
polnila pravilnika o izumih
tehničnih izboljšavah in ko-
ristnih predlogih, ki jih je
sprejel DS Železarne na 8.
redni seji, dne 21. aprila le-
tošnjega leta (člen 25. in 21),
vsekakor doprinaša velik in
pomemben delež k večji
aktivnosti iznajditeljev in no-
vatorjev na vseh ravneh in v
vseh obratih. Potrebno in za-
željeno bi bilo tudi poživiti
delo v komisiji za novator-
stvo in racionalizacijo pri
svetu DE promet, transport,
(Nadalj. na 2. strani)

Mnenja članov DS o njegovem delu

2

Prisotnost kolegija na sejah DS

Ker so nam člani med vzroki za slabo razpravo na sejah navajali tudi strah pred osmešenjem, smo jih povprašali za mnenje o stalni prisotnosti članov kolegija (ki so v vlogi individualnih izvršilnih organov) in obratovodij ozir. šefov delovnih enot.

Precejšnja večina (65 %) se jih je odločila, da kolegij mora biti prisoten na vseh sejah. Utemeljitev tega mnenja so sicer dosti pestre, vendar imajo skupno osnovo.

Njihova najpomembnejša naloga naj bi bila v pojasnjevanju nejasnosti in takojšnjem odgovarjanju na vprašanja, ker že sicer preveč radi odlašamo in bi tako marsikatero vprašanje ostalo brez odgovora ali pa bi se zavleklo in s tem izgubilo na aktualnosti. S takojšnjim reševanjem morebitnih konflik-

tov so dane večje možnosti za demokratično razpravo, prisotnost kolegija pa daje poudarek samoupravi organizaciji.

Po drugi strani pa bodo vodilni na sejah zelo dobro informirani o vzušju v podjetju. Če namreč potujejo do njih po vpeljanih komunikacijskih kanalih, so pogosto filtrirane in neadekvatne.

Ostali (35 %) pa menijo, da ni nujna prisotnost vseh direktorjev in obratovodij, ampak naj bo odvisna od dnevnega reda (če je predvidena n. pr. kadrovska problematika, naj bo prisoten kadrovski direktor). Vzroki za tako stališče so predvsem v prepričanju, da negativno vplivajo na splošnost razprave (39 % — torej je med njimi celo 4 % tistih, ki sicer menijo, da kolegij mora prisostvovati sejam). Tak način pojasnjevanja po mnenju nekaterih celo duši diskusijo, ker najprej razpravljajo direktorji, ostali pa so prepričani, da nimajo več kaj do-

dati. Zato bi bilo bolje, če bi pojasnila pripravljali do prihodnje seje (stališča je torej prav nasprotno prejšnjemu!).

Od vseh članov pa jih 61 % meni, da prisotnost vodilnih

(Nadalj. na 7. str.)

Izvrševanje gospodarskega načrta ZPSŽ v petih mesecih

V proizvodnji surovega železa se je zaostanek v mesecu maju še povečal, ker je mesečni načrt na Jesenicah izvršen z 89 %, v Štorah pa s 95 %. Čeprav je proizvodnja višja od istega obdobja v lanskem letu za 9 %, je zbirni načrt v petih mesecih izvršen samo z 92 %. Skupen zaostanek proizvodnje znaša 6.789 ton. V Štorah je zaostanek nekaj manj kot 600 ton in ga bodo verjetno do konca leta še lahko nadoknadili. Na Jesenicah je zaostanek 6.200 ton, kar pomeni skoraj

polmesečno proizvodnjo, katerega se da zmanjšati, komaj pa nadomestiti.

Načrt proizvodnje jekla izpolnjujemo nekaj bolje. To ne velja za mesec maj, ker je bil na Jesenicah izvršen s 94, na Ravnah s 97 in v Štorah s 87 %. V Štorah so imeli predčasen remont peči. Mesečni plan je bil v ZPSŽ izpolnjen s 95 %, v petih mesecih pa izkazuje 96 %. Na prvi pogled ta rezultat ni slab. Zaostanek pa znaša 14.365 ton in se v celoti nanaša na elektro jeklo. Od tega je zaosta-

nek na Jesenicah nekaj več kot 10.000 ton ali 13 % odnosno dve tretjini mesečne proizvodnje.

Na Ravnah lahko zaostanek zlahka ujamejo in naredo več jekla, kot imajo predvideno z načrtom.

V prvih petih mesecih pa še ni upoštevana načrtovana proizvodnja elektro jekla v Štorah, ker imajo predvideno količino 17.000 ton v zadnjih mesecih letošnjega leta. Ker se bo gradnja električne peči zavlekla, ni izgledov, da

(Nadalj. na 2. str.)

Razmišljanje pred poklicno odločitvijo

V teh dneh nova generacija stoji pred izredno pomembno življenjsko odločitvijo — KAM PO KONČANEM OBVEZNEM OSNOVNEM ŠOLANJU? Poleg mnogih drugih negativnih posledic, ki jih v svojih nedrjih prinaša že zelo zmaterializirana mentaliteta današnjega človeka, se le-te čutijo tudi pri izbiri bodočega poklica oziroma poklicnega življenja posameznika. Izbira poklica je danes v mnogih primerih stvar preračunljivosti — kje bom z lažjim in manj odgovornim delom lahko prišel do boljšega zaslužka — ne glede na jutrišnji dan in ne glede na to, da je izbira poklica izredno pomembna, celo odločilna komponenta človekovega zadovoljstva in življenjske sreče. V tej sodobni bolezni, ki jo imenujemo preračunljivost, pozabljamo, da so mnogi ljudje srečni kljub težkemu in umazanemu delu, ker jim to prinaša življenjsko zadovoljstvo, ki jih osrečuje, ker v njem uspevajo, ker delo tudi ustreza njihovim psihofizičnim sposobnostim. Življenjska praksa tako v Železarni, kakor v mnogih drugih delovnih organizacijah nam daje mnogo nazornih primerov, ko so se posamezniki z velikimi mukami prebili do takšnega ali drugačnega poklica, vendar tam obstanejo, ker njihove psihofizične dispozicije ne omogočajo nikakršnega napredka, ker pri delu ne uspevajo, stagnirajo in zato postajajo nezadovoljni in nesrečni. Ponavadi so krivi vsi drugi, ne priznavajo pa, da je vzrok le njegova napačna izbira poklica oziroma tisti, ki so mu svetovali tak poklic. Ali ne bi bil tak človek mnogo bolj zadovoljen in srečen v življenju, če bi si izbral drugi poklic, ki bi ustrežal njegovim psihofizičnim sposobnostim, v katerem bi uspeval, napredoval, pa čeprav bi bil bolj umazan in fizično bolj zahteven. V njem bi se počutil kot osebnost, ki v svojem poklicu nekaj pomeni, ker pri delu uspeva, napreduje. To pa je odločilnega pomena za človekovo zadovoljstvo in srečo, za njegovo mentalno zdravje. Obratno pa zaradi preračunljivosti izbran poklic, ali zaradi lepšega naziva, ali zaradi lažjega dela, ne glede na človekove intelektualne ali fizične sposobnosti, prinaša razočaranja in nezadovoljstvo, ki se prenaša na njegovo osebnost, ponašanje, odnose itd.

Izbira poklica je usodno vprašanje, ki ga mora rešiti vsako ravno v obdobju ko mu še manjka potrebne zrelosti in poznanj vseh osnovnih pogojev oziroma psihofizičnih sposobnosti, ki jih zahteva posamezni poklic. Nekaj tega sicer mladi dobijo v osnovni šoli pri poklicnem prosvetljanju oziroma svetovanju, vendar je obseg, kvaliteta in učinkovitost tega zelo relativna. Zato ni čudno, če na svoj bodoči poklic mlad človek gleda skozi razmerja: lahek — težek, čist — umazan, donosen — nedonosen, zvenec — nezvenec naziv itd. Mnogo tega smo namreč lahko prebrali v spisih, ki so jih učenci zaključnih razredov osnovnih šol radovljiške in jeseniške občine pisali o naši železarni, po predhodnem obisku v Železarni. Večina je namreč presojala poklice in delo v Železarni skozi plavž in jeklarno, kjer so res najtežji pogoji dela v podjetju. Skozi to prizmo so jim vsi poklici in vsa dela v Železarni izgledala težka, vroča, umazana itd. Če k temu dodamo še, že tradicionalno negodovanje, ki ga z osebnimi dohodki domov prinašajo starši, sorodniki, ali znanci teh mladih ljudi, poleg resničnih težav, ki jih je pred tremi, štirimi leti preživljal naš delovni kolektiv, takrat še brez jasne perspektive, je tak odnos mladih do poklicev v Železarni več ali manj razumljiv. Ob vsem tem pa smo najbrž sami železarji premalo govorili o ogromnem napredku in preobrazbi Železarne v teh letih, ki se še nenehno preobraža in ki vedno bolj spreminja razmerje med jeklarstvom in predelavo v korist predelave. Leto pa je vedno bolj sodobna in bi morala biti bolj vabljiva mladim ljudem, kakor v resnici je. Pri tem gre v resnici bolj za nepoznavanje velikih sprememb v Železarni in nepoznavanje njene perspektive, kakor za karkoli drugega.

Razen tega pa najbrž mnogi člani kolektiva, ko izražajo večno nezadovoljstvo nad osebnimi dohodki nad delom itd., delajo kaj slabo uslugo podjetju — Železarni in samemu sebi, ker so pustili ogromno svojega minulega dela ravno v tem podjetju zato, da bodo sami, še bolj pa njihovi potomci imeli lažje in lepše delo ter bolj čvrsto in perspektivno eksistenco, kakor so jo imeli predniki, ali oni sami. To je toliko bolj pomembno, ker mlad nezrel človek, ko se odloča za poklic, na poklice v Železarni gleda črno — belo ob vseh navedenih vplivih, pri čemer bi bil gotovo najbolj pomemben in odločilen vpliv njegovih najbližjih sorodnikov in vseh članov delovnega kolektiva, ki so v tem podjetju puščali znoj in žulje zato, da bi bilo delo v tovarni bodočim generacijam lažje in lepše. Namesto, da bi bili člani delovnega kolektiva največji, najbolj prepričljivi propagatorji za svojo železarno in tovarniške poklice, z omenjenim ponašanjem dosegajo ravno nasprotno učinke, ki so v končni fazi v škodo tudi njim samim. Pri vsem tem smo mnogokrat premalo ponosni na svoje podjetje, na dosežene rezultate in razvoj, na samega sebe, saj smo del tega razvoja, ker smo vanj vlagali tudi svoje delo, ker je v njem vgrajenega ogromno minulega dela prejšnjih in sedanjih generacij železarjev.

Ko mnogi naši sodelavci iščejo v teh dneh odgovora na vprašanje kam s svojim sinom, ki zaključuje obvezno šolanje, bi morali imeti vse to pred očmi. Kajti poleg objektivne presoje psihofizičnih sposobnosti svojega sina, bi morali biti tudi dovolj objektivni o neizčrpnih možnostih, ki jih v poklicnem pogledu nudi že današnja Železarna, še bolj pa jutrišnja.

Tudi male obratne izboljšave prinašajo...

(Nadalj. s 1. str.)

ki že več let ne kaže znakov življenja.

V prvih petih mesecih letošnjega leta je bilo prizadevnim in uspešnim avtorjem koristnih tehničnih izboljšav priznanih in izplačanih že 26.174,00 N din.

Člani komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetu delovne enote javniških valjarn, so pod vodstvom predsednika komisije Branka Resmana na drugi letošnji seji obravnavali pet v zadnjem času v oceno predloženih izboljševalnih predlogov. Na osnovi ocen in priporočil proizvodnih in vzdrževalnih asistentov, obratovodij in šefa delovne enote, so bili pozitivno ocenjeni in nagrajeni trije že izvedeni predlogi, dve idejni rešitvi razpisane problema pa sta še v proučevanju.

STANE MENCINGER, vzdrževalni asistent v jeklovleku je skupaj z ALBINOM SODJA, RUDJEM KOSOM in MILOJKOM RAJKOVIČEM iz jeklovleka uspešno izvedel mehanizirani dvig oboka električne žarilne peči št. 2. Avtorji so uspešno odstranili nevarno in težko fizično delo, ki je bilo že vrsto let predmet zahtev in razprav. Izboljšava pozitivno vpliva na delovno počutje vseh tam zaposlenih in zagotavlja delovno varnost.

Tehnična izboljšava št. 2047, ki so jo izvedli zgoraj navedeni avtorji je jasen dokaz, da tudi z manjšo obratno izboljšavo lahko veliko prispevamo k lažjemu in varnejšemu delu, kar je tudi namen in cilj inovacij.

Avtorji tehnične izboljšave so upravičeni do spodbudne odškodnine v višini 600,00 N din. Čestitamo k uspešni izvedbi in priznani ter izplačani odškodnini.

Ključavničar MIRAN KAVALAR in vzdrževalni asistent v jeklovleku STANE MENCINGER se vztrajno trudita in prizadevata, da bi sprostila vzdrževalne kapacitete na strojih in pečeh v obratu jeklovleka. Uspešno sta izvedla in predložila v oceno in nagraditev dve mali obratni izboljšavi, št. 2048 »Zaščita števne dekade Durag na vlečni napravi Schumag IB« in št. 2049 »Predstavitev ojačevalnih impulzov za škarje na transporterju vlečne naprave Schumag IB«. Obe mali obratni izboljšavi predstavljata za brezhibno obratovanje in vzdrževanje Schumag vlečne naprave izredno pridobitev in velike koristi za nemoten potek proizvodnje. Člani komisije so bili enotnega mnenja, da avtorja zaslužita za oba predloga enkratno skupno odškodnino v višini 1.000,00 N din. Uspešna zaščita števne dekade Durag in ojačevalca impulzov na škarjah izkazuje znatne prihranke pri ponovni nabavi teh dragih naprav.

Na razpis, objavljen v Železarni 17. marca 1972 »Naprava za žigosanje pločevine s kovinskimi žigi v valjarni debele pločevine 2400« sta prišli le dve idejni rešitvi (št. 2041 R od LJUBA VELKOVSKEGA in MARJANA BURNIKA in št. 2045 od MIROTA IPAVCA). Obe idejni rešitvi sta se le delno približali najboljši izvedbi, trije avtorji idejnih rešitev tega starega problema bodo vabljeni na strokovni razgovor v obratovodstvo valjarne debele pločevine z namenom, da se morda dobi najboljša rešitev. Po preteku roka razpisa, pol leta, bo v mesecu avgustu komisija za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE javniških valjarn iz teh dveh idejnih rešitev z vključno na novo dospelimi, izbrala najboljšo idejno izvedbo in avtorje nagradila na osnovi razpisa. Potrebno in zaželeno bi bilo, da se problem objavljanih v Železarni, z večjo prizadevnostjo loti reševati in odstranjevati več avtorjev. Nakazani problemi, ki kakorkoli hrome ali zavirajo nemoten potek proizvodnje ali kvarno vplivajo na delovno varnost, so problemi celotnega kolektiva in zahtevajo večjo zavzetost večjega števila sodelavcev.

Prepričani smo, da so posamezniki ali skupine sposobni rešiti in odstraniti tudi to nalogo, kot so jih rešili in odstranili že mnogo. Zato vabimo nove iznajditelje in novatorje, da se v večjem številu lotijo nakazane naloge: žigosanje pločevine s kovinskimi žigi v valjarni debele pločevine, ki je zamotano ozko grlo v valjarni 2400 in čaka bistrih glav in pridnih rok.

Se pred letnimi oddihi bodo imele seje še druge komisije za racionalizacije in novatorstvo, na katerih bodo ocenjene vse zaostale v proizvodnji uvedene izboljšave.

Izvrševanje gospodarskega načrta ZPSŽ v petih mesecih

(Nadaljevanje s 1. strani)

bi predvideno proizvodnjo lahko realizirali v letošnjem letu. Zaradi tega se bo tudi izpolnjevanje načrtovane proizvodnje jekla za združeno podjetje proti koncu leta poslabšalo.

Tudi v skupni proizvodnji mesec maj ni bil zadovoljiv, razen v železarni Ravne, kjer so jo izvršili s 104 %, na Jesenicah in v Štorah je znašala izvršitev 95 %. V petih mesecih je zaostanek na Jesenicah 4 %, v Štorah 3 %, na Ravnah pa presežek 1 %. Združeno podjetje izvršuje proizvodnjo s 97 %, zaostanek znaša 31.402 tone. Podatek, čeprav je relativen naveden, ker se bo nujno zrcalil v uspehih izvrševanja blagovne proizvodnje v prihodnjih mesecih.

Pri blagovni proizvodnji sta železarni Ravne in Štorje izvršili mesečni načrt s 106 odstotki, medtem ko znaša na Jesenicah izvršitev 93 %. V prvih petih mesecih pa izpolnjujemo blagovno proizvodnjo na Jesenicah 103 %, na Ravnah 97 % in v Štorah 90 %. Presežek na Jesenicah pokriva zaostanek ostalih dveh tako, da je izvrševanje nekaj več kot 100 %.

Če upoštevamo samo predvideni izvoz, brez blagovne menjave, je doslej realizacija po vrednosti na Jesenicah 99 %, na Ravnah 83 % in v Štorah 76 % odnosno skupno 85 %. Če upoštevamo še predvideno blagovno menjavo z državami SEV, je rezultat še slabši in je uresničen samo 74 %.

Boljše je stanje pri prodaji tega, kar smo izdelali, čeprav je mesec maj letos najslabši mesec. Samo Ravne so ostale na dosežku prejšnjega meseca, Jesenice so pa iz-

polnile samo 97 % predvidenega zneska in Štorje 93 %.

V prvih petih mesecih je skupna izvršitev 100 % in zaostaja samo v Štorah, kjer so pa realni izgledi, da ob zagotoviti vložka za valjarstvo, lahko še vse nadoknadiamo.

Kakšne težave so ovirale normalno proizvodnjo v železarni Ravne in Štorje v minulem mesecu? (o železarni Jesenice smo podrobno pisali v 23. številu Železarja — prip. ur.).

Na Ravnah zaradi zakasnelih dobav nekaterih ferolegur niso mogli izdelati programskih kvalit in zato niso imeli dovolj vložka za kovačnico in valjarstvo. V kovačnici se je tudi podaljšalo popravilo peči, ker ni bilo na razpolago dovolj zidarjev.

V Štorah so imeli večji zastoj zaradi defekta na objemnih obročih elektrod elektroplavža in je zato izpadlo okrog 300 ton proizvodnje. V jeklarni je bila pol meseca v popravilu SM peč.

V železarni Štorje je poleg splošnih problemov, ki v zvezi z nabavo repromaterialov spremljajo vse tri železarne, poseben problem oskrba z ustreznimi gredicami. Niti železarna Jesenice, niti železarna Ravne nista izpolnili svojih dogovorjenih in pogodbenih obveznosti, zato v Štorah ne morejo uresničevati programa valjanja in svojih obveznosti do kupcev.

Ceprav smo v odnosu na dosežene uspehe v preteklem letu, katere v blagovni proizvodnji presegamo z 11 % in v realizaciji celo za 19 %, lahko zadovoljni, letos načrtovanih količin verjetno ne bomo mogli realizirati odnosno se bomo morali zelo potruditi, da bi jih še dosegli.

Milan Marolt, dipl. inž.

Zaključena je šola za mlajše priučene ključavničarje

V oktobru 1971. leta je dobil ŽIC in oddelek za izobraževanje odraslih nalogo od kadrovskega sektorja železarne Jesenice, da izdela program za priučene ključavničarje. Po izdelanem programu za teorijo in praktično poučevanje je bilo poslanih na to šolanje 34 že zaposlenih mladincev iz železarne Jesenice z nedokončano osnovno šolo.

Šolanje teh mladincev je trajalo od 25. novembra 1971 do 31. maja 1972. Zaradi za-

htevnosti programa in da bi šolanje čimprej zaključili, so bili vsi mladinci, razen v prvih treh tednih, oproščeni dela v tovarni in so hodili samo v šolo. Njihov program je vseboval teorijo in sicer iz naslednjih predmetov: slovenski jezik, strokovno računstvo, delavsko samoupravljanje, varstvo pri delu, zdravstveno varstvo, tehniško risanje, strojni elementi, tehnologija materiala in tehnologija obdelave; program iz praktičnega dela pa: pilje-

nje, sekanje, zarisovanje, žaganje, vrtanje, izdelovanje rezervnih predmetov in orodja, osnove obločnega in plamenskega varjenja, strganje in tuširanje.

Večina teh mladincev tega šolanja ni preveč resno jemalo, zato je temu primeren tudi njihov končni uspeh. Od 34 vpisanih mladincev je med šolanjem zapustilo oziroma bilo, zaradi malomarnega odnosa do učenja in nediscipline, izključenih skupaj 12 mladincev; eden pa je zaradi pridnosti prešel iz te šole v tečaj k starejšim delavcem iz Železarne, ker je za njih vzporedno tekkel tudi tečaj samo iz teorije za priučene ključavničarje. Od ostalih 21 mladincev jih je pet izdelalo iz teorije in praktičnega dela: MIHA JURKOVIČ, JOŽE VOGRINČIČ, BRANKO SMOLEJ in HAJRUDIN ČUČUK z dobrim uspehom ter SILVO SKULJ z zadostnim, 12 jih ima popravne izpite, trije so padli in eden je bil še ob koncu izključen.

Po zaključku izpitov se je sestala izpitna komisija z zastopnikom kadrovskega sektorja ŽJ in še enkrat pregledala uspehe ter sprejela zaključke:

— da vsi tisti, ki imajo popravne izpite, morajo iste opraviti po možnosti še v mesecu juniju oziroma najkasneje do 15. julija 1972 in

— da kdor ni uspešno zaključil šolanje in kdor bo še pri popravni izpiti padel, ga bo kadrovskega sektorja ŽJ premestil na primerno delovno mesto v Železarni, glede na njegov uspeh v šoli, ravno tako pa tiste, ki so in še bodo uspešno končali šolanje.

Hkrati obveščamo vse kandidate, da bodo popravni izpiti iz vseh predmetov, v petek, dne 23. junija 1972 ob 14.30 uri v ŽIC in izpiti iz praktičnega dela od 28. VI. do 1. VII. 1972 vsak dan popoldne od 14.30 do 21.30 v učni delavnici ŽIC.

Predsedstvo TO OO sindikata Železarne je za sejo pripravilo tudi predlog zaključkov, ki se nanašajo na stanovanjsko izgradnjo v Železarni. Zaključke je tovarniški odbor potrdil in jih objavlja mo na 6. strani.

7. seja TO OO sindikata Železarne

V petek, 9. junija je bila v Delavskem domu pri Jeleni 7. seja TO OO sindikata Železarne. Vsi člani odbora so že pred sejo prejeli ustrezno informacijo o stanovanjski problematiki, ki jo je na osnovi razprave na zadnji seji pripravilo predsedstvo tovarniškega odbora. Informacija vsebuje precej zanimivih in pomembnih podatkov. Prvega maja so imeli na referatu za stanovanja nerešenih 625 vlog za stanovanja. Največ nerešenih prošelj imajo iz leta 1971, v prvih petih mesecih letošnjega leta pa so jih prejeli že 77 in pričakujejo, da bodo do konca leta še v porastu. Objavljeni podatki o stanovanjski problematiki kažejo na to, da bo treba več sredstev za stanovanjsko izgradnjo, zato je razumljiv tudi sklep delavskega sveta Železarne o povečanju stanovanjskega prispevka iz osebnih dohodkov od minimalnih štirih na osem odstotkov. Omenjeno stopnjo bi kazalo obdržati tudi v prihodnje z namenom, da bi stanovanjsko problematiko hitreje reševali.

Predvidevajo, da naj bi v letošnjem in prihodnjem letu zgradili 181 stanovanj, od te-

ga letos 105 stanovanj. Možno pa je, da bi zgradili še več stanovanj, v kolikor bodo gradbišča pravočasno odprta in če bodo z gradbenimi podjetji sklenjene ustrezne pogodbe.

Poleg izgradnje stanovanj v družbenem sektorju je Železarna reševala stanovanjsko problematiko tudi s kreditiranjem zasebne gradnje. Do vključno leta 1972 so delavcem, zaposlenim v Železarni, odobrili posojila za gradnjo ali popravilo zasebnih hiš v višini 9.030.000 novih dinarjev. Omenjeno vsoto so razdelili 573 delavcem Železarne. V okviru teh posojil so bile ustanovljene tri stanovanjske zadrage in rešenih 64 vlog naših delavcev. Posojila odobravajo vsako leto po pravilniku, ki ga je sprejel delavski svet Železarne.

Predsedstvo TO OO sindikata Železarne je za sejo pripravilo tudi predlog zaključkov, ki se nanašajo na stanovanjsko izgradnjo v Železarni. Zaključke je tovarniški odbor potrdil in jih objavlja mo na 6. strani.

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu •

Dežurna služba

	Telefon v pisarni doma	
SOBOTA, 17. junija:		
Zdravko ČRV, valjarna žice	852	760
NEDELJA, 18. junija:		
inž. Alojz KALAN, martinarna	360	81726
PONEDELJEK, 19. junija:		
dr. inž. Marin GABROVSEK, TKR	380	732
TOREK, 20. junija:		
inž. Franc GASAR, strojno vzdrževanje	952	81604
SREDA, 21. junija:		
Bogomil HOMOVEC, tehnični direktor	301	766
ČETRTEK, 22. junija:		
inž. Jože STARC, elektro energija	234	81720
PETEK, 23. junija:		
inž. Janez KOMEL, žičarna	524	81583

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

ZPSŽ Ljubljana — ŽELEZARNA JESENICE, komisija za oceno in prodajo osnovnih sredstev, zaradi tiskovne napake ponovno razpisuje

Javno licitacijo

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. stružnica TORZA z elektromotorjem Müller št. 179005, 1,5 kW 1400 o/min., za izklicno ceno 2400,00 din;
2. terensko vozilo »Compagnola«, leto izdelave 1965, za izklicno ceno 3000,00 din.

Licitacija bo dne 22. junija 1972 ob 10. uri v prostorih tehničnih služb (UOS).

Ogled stružnice je mogoč na dan licitacije od 7. do 9. ure v delavnici tehnic, terenskega vozila pa ob istem času v garaži Železarne. Vsi zainteresirani morajo pred licitacijo položiti kavcijo v višini 10 % izklicne cene na blagajni Železarne Jesenice.

Vse davščine v zvezi s kupoprodajo bo plačal kupec.

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu •

V maju 40 poškodovanih delavcev

V preteklem mesecu je bilo na delovnih mestih v Železarni poškodovanih 40 naših sodelavcev. Zato je bilo izgubljenih 738 delovnih dni. Pregled poškodb in izgubljenih delovnih dni po delovnih enotah je naslednji: v talilnicah 8 poškodb 190 dni, v valjarni Bela 7 poškodb 107 dni, v valjarnah Javornik 6 poškodb 96 dni, v predelovalnih obratih 4 poškodbe 81 dni, v energetskih obratih ena poškodba 25 dni, na vzdrževanju 12 poškodb 126 dni in na

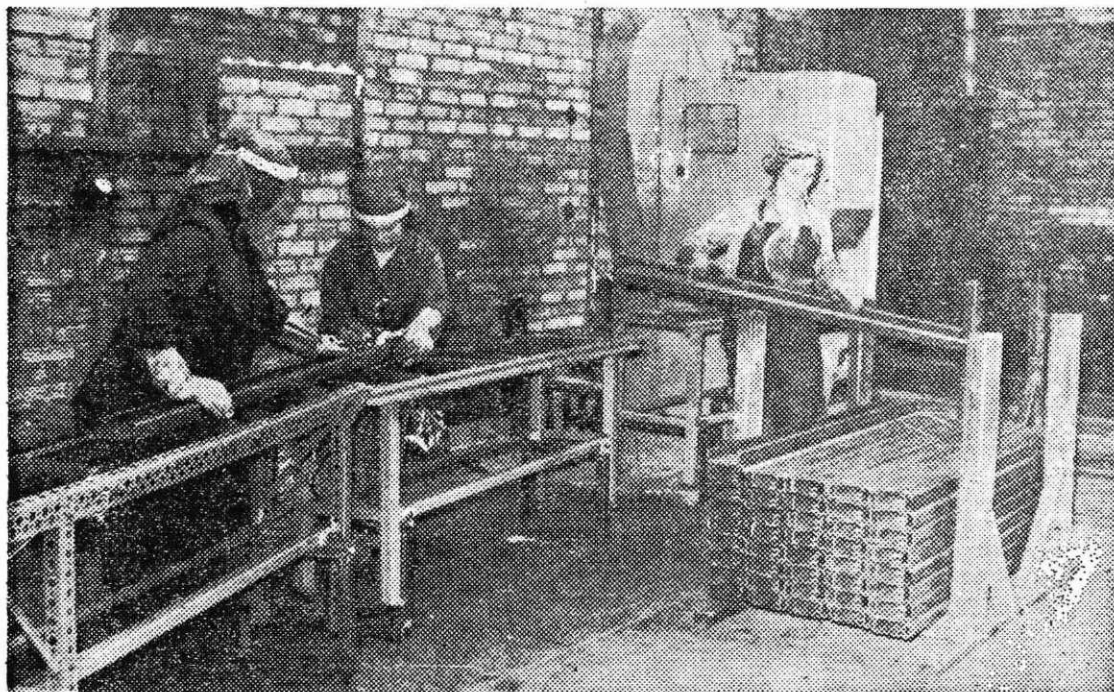
transportu 2 poškodbi 113 dni, v upravnih službah v maju ni bilo poškodb.

Na poti v službo so bile v maju tri poškodbe in 69 izgubljenih dni. Brez poškodb na poti v službo so bili v delovnih enotah talilnice, valjarne Bela, valjarne Javornik, predelovalni obrati in na transportu. Ena poškodba in sedem izgubljenih dni so imeli v energetskih obratih, eno poškodbo in 44 dni na vzdrževanju ter v upravnih službah eno poškodbo in 18 izgubljenih dni.

JAPONSKA — Predvidene investicije v nove naprave japonskih železarskih družb v obdobju 1972—1973, bodo precej nižje kot v preteklem letu. V nekaterih primerih bodo celo nižje kot v obdobju 1970—1971. Na področju proizvodnje posebnih jekel, pa so padle investicije celo na raven obdobja 1967—1968.

ZVEZNA REPUBLIKA NEMCIJA — Železarna Peine — Salzgitter je naročila pri DEMAG-u novo napravo za kontinuirno vlivanje bram. Naprava z dvema žilama bo imela letno zmogljivost 1 milij. ton bram debelih 210 mm in širokih 900—1950 mm. Pričela bo obratovati ob koncu leta 1973.

Sodelavke v profilarni pri prebijanju vrtin na cestnih odbojnikih

Aktiv ZM v delovni organizaciji

Pred nami je poletje in čas dopustov. Kljub temu želimo, da bi mladinska rubrika obstajala tudi v tem času. Glede na to, da se sama aktivnost predsedstev in konferenc ZM v poletnem obdobju zmanjša, bi radi ta čas izpopolnili z vrsto člankov v nadaljevanjih, v katerih bi opredelili vlogo aktiva ZM v delovni organizaciji ter dali nekaj najosnovnejših napotkov za delo mladih v podjetju. Ker nekateri aktivni po obratih ne poznajo osnovnih izhodišč za delo, smo mnenja, da jim bodo omenjeni članki v veliko pomoč. Zato je naša želja, da članke preberete in se tako seznanite z osnovami delovanja ZM v podjetju.

POLOŽAJ ČLOVEKA V SODOBNI PROIZVODNJI

Vsak mlad človek se danes gotovo sprašuje, kje je njegovo mesto in kakšne možnosti ima, da se uveljavi v današnjem svetu. Velikokrat slišimo v razpravah mnenja, saj se o tem ne splešča razmišljati, človek tako nič ne pomeni ob razvoju tehnike, saj smo tako ali tako nemočni, da storimo kaj bistvenega, itd., itd.

Toda dejstva govore o tem drugače. Prav z razvojem najosodobnejše tehnike in tehnologije se odpirajo nove možnosti za uveljavitev človeka. Njegovo znanje in delovna ustvarjalnost dobivata v sodobni proizvodnji daleč pomembnejše mesto, kot je bilo to v klasični industrijski proizvodnji kapitalizma, kjer je bil človek le nekakšen privresek stroju. Več kot očitno postaja, da je znanje danes v svetu že najpomembnejši proizvodni faktor in da se osnovna bitka v svetovnem merilu vodi na področju osvajanja novih tehnologij in znanstvenih dosežkov in ne na klasičnih surovinskih virih in naravnih bogastvih.

V prvih 30 letih tega stoletja je bil najmočnejši faktor gospodarske rasti investirani kapital in fizična delovna sila. Na teh dveh faktorjih je slonelo 50 % gospodarske rasti. V naslednjih 30 letih se ta faktor zmanjša na 30 %, faktor znanosti pa stopi na prvo mesto (I. I. Scheriter — »Ameriško izzivanje«). Danes se vodi osnovna bitka na področju novih tehnologij, elektronskih računalnikov, inovacij itd.

Ob tem postaja vedno bolj očitna vloga človeškega faktorja. Sam način v glavnem ne zahteva več človeka, ki je podrejen stroju, ki stroju služi. Z avtomatizacijo in elektroniko človek vse bolj postaja koordinator in programer delovnih operacij. S tem se tudi objektivno rušijo meje med fizičnim in umskim delom. S tem načinom upravljanja proizvodnih procesov, ki je slonel na strogi hierarhiji in slepem izvrševanju, doživlja krizo. V proizvodnji se čedalje močneje kažejo potrebe po teamskem delu in po večji iniciativi ter ustvarjalnosti vsakega, ki sodeluje v proizvodnem procesu. Zaupanje v ljudi in njihovo ustvarjalnost postaja osnovna gonilna sila družbe.

Takšne tendence, ki imajo svoj izvor v objektivnih procesih proizvodnje — v načinu in organizaciji dela, prihajajo v nasprotje s starimi družbenimi odnosi, ki slone na nezaupanju v delovne množice in na monopolu oblasti in odločanja. Razumljivo je, da se nosilci monopolov, tehnokratizma in birokratizma z vsemi sredstvi bojujejo proti demokratičnim in humanim težnjam progresivnih sil, ki pa so brez dvoma na pohodu.

(Se nadaljuje)

Razstava v Kranju

V ponedeljek, 12. junija, smo člani gimnazijskega literarnega krožka obiskali razstavo mladinskih šolskih glasil in mladinskega tiska v Kranju. Ob mednarodnem letu knjige, je razstavo pripravila pionirska knjižnica v Kranju v sodelovanju s šolskim muzejem Ljubljana.

Prireditelji so razstavili posamezne številke skoraj vseh slovenskih mladinskih revij, ki so izhajale od leta 1848 do 1972. Prvi mladinski časopis je bil Vedež, ki je izhajal od leta 1848 do 1850. V tem časopisu je sodelovalo nad trideset pesnikov in pisateljev, nekaj tudi takih, ki so pozneje predstavljali vrh slovenske literature. Druga pomembna mladinska revija Vaje, je začela izhajati 1854. To je bil rokopisni list ljubljanskih osmošolcev. Od leta 1887 pa do 1935 je izhajala revija Angelček, ki je bila vsebinsko katoliško usmerjena. Sprva je izhajala kot priloga Vrta, nato pa kot samostojna revija. Najboljši predvojni mladinski časopis pa je bil vsekakor Naš rod, ki je izhajal od 1929 do 1944. leta.

Med velikim številom razstavljenih mladinskih listov sta tudi dve zamejski reviji in sicer Mladi rod, ki je izhajala na Koroškem in Galeb iz Trsta.

Med razstavnimi predmeti sta tudi zlata in črna knjiga. Včasih je mela vsaka šola zlato in črno knjigo. V zlato so zapisovali imena najboljših učencev, v črni knjigi pa so bili vpisani slabi in nedisciplinirani. Zanimivo je, da je razstavljena zlata knjiga polna, črna pa skoraj prazna.

Na razstavi so predstavljena tudi vsa šolska glasila, ki izhajajo v zadnjem času, seveda, če so jih šole poslale kranjskemu muzeju. Med novjšimi je tudi Mozaik, glasilo jeseniške gimnazije, ki ima samo leposlovno vsebino.

Kranjska razstava je res kvalitetna in vredna ogleda. Na njej je prikazan ves kronološki razvoj slovenskega mladinskega revialnega tiska. B. ka Hutar

Akcija mladi novinar in izkaznica

»Novinar M«

Ker akcija mladi novinar prehaja v svojo zaključno obdobje, je prav, da posvetimo nekaj besed tistim mladim na Jesenicah in Sloveniji, ki se trudijo s svojimi časopisnimi prispevki za izkaznico »novinarja M«.

Dosedanj rezultat te akcije je, da so mnogi mladi postali redni dopisniki raznih časopisov. Vsi so prejeli statut Zveze mladine Slovenije in se tako spoznali z dokumentom zelo pomembnim za mladega novinarja. ZMS bo tudi v bodoče seznanjala mlade dopisnike s podobnimi brošurami.

Pripravljajo tudi lep zaključek te akcije, ki bo konec junija. Ogledali si bodo ljubljansko RTV-postajo ter eno izmed ljubljanskih tiskarn. To bo resnično lep in zanimiv zaključek zelo uspele akcije. Ob tej priliki bodo tudi podeljene izkaznice »Novinar M«, kar je bil glavni namen te akcije. Izkaznic pa si seveda želimo prav vsi, ki sodelujemo.

To je prav gotovo ena izmed uspešnih akcij ZM za katero so se mladi zavzeli in ki je dala določene rezultate. Mladi dopisniki bodo nadaljevali s svojim delom, s čemer je bil tudi namen dosežen. Leda Stocca

Zračni krst za nagrajence Pionirja

Uredništvo revije Pionir je reševalce zgodovinske uganke nagradilo s petnajstminutnim avionskim poletom. Poleg nagrajencev uganke smo bili povabljeni še mladi uredniki pionirjeve pošte in Gregor, ki je vse leto žrebal reševalce nagradnih križank.

Polet se je začel v soboto 10. junija ob 9.30 z letališča v Lescah. Leteli smo s športnim letalom nad Radovljico, Bledom in Begunjami. Poleg tega smo si ogledali leščansko letališče. Skupino je po letališču vodil Tone Polenc.

Za večino udeležencev je bil to prvi polet z letalom in prijetno doživetje. Bogdan Bricelj

Zahvaljujemo se ob zaključku praznovanja

Kakor lansko leto, tako smo tudi v tem letu uspešno izvedli vse prireditve v okviru praznovanja meseca mladosti in osemdesetletnice našega maršala.

Od 26. aprila do vključno 3. junija smo imeli v naši občini kar 13 kulturnih in športnih prireditev. Navesti moramo od vseh vsaj nekatere, za katere smo porabili največ organizacijskih priprav.

Na predvečer dneva mladosti smo na Jesenicah videli baklado. V tej bakladi, ki je krenila iz Plavža proti gimnaziji so sodelovali: predstavniki TVD Partizan Jesenice, 30 tabornikov, 40 gasilcev, 50 gojencev iz doma učencev ŽIC, 30 učenk iz srednje medicinske šole, 50 vojakov, 30 dijakov iz gimnazije, 40 narodnih noš iz Rateč, Podkorena in Jesenic ter dve godbi na pihala z Jesenic in iz Gorij. Baklado je na pločnikih spremljalo po oceni okoli 6000 Jeseničanov in okoličanov.

Po bakladi je bila proslava pred jeseniškim gledališčem. Na proslavi so nastopali: obe godbi na pihala, mladinski pevski zbor Blaž Arnič pod vodstvom Janka Pribošiča in recitatorja Vera Smukavčeva in Igor Škrlić. Jeseniški taborniki pa so pred gimnazijo zakurili ogenj.

Petindvajsetega maja ob dnevu mladosti je bil pohod pionirskih in mladinskih odredov na Pristavo. Na tem pohodu so sodelovali pionirji in mladinci iz vseh osemletk in srednjih šol. Pri organizaciji tega pohoda so zavzeto sodelovali člani Zveze borcev NOV iz Javornika in predstavniki občinske ZZB NOV Jesenice. Ob kulturnem programu so sprejeli v Zvezo mladine pionirje iz naših osnovnih šol.

V počastitev dneva mladosti smo tudi letos v Delavskem domu pri Jelenu imeli razstavo mladih likovnikov, na kateri so razstavljali svoja najboljša dela učenci iz osnovnih šol. Pri organizaciji razstave so nam pomagali učitelji likovnega pouka in člani likovne sekcije Dolik Jesenice. Istočasno pa so tudi v počastitev rojstnega dne našega maršala imeli v veliki dvorani pri Jelenu razstavo jeseniški filatelisti.

V okviru številnih prireditev so nas presenetili s svojim nastopom naši najmlajši iz vrtcev: Julke Pibernik in Angelce Ocepek. Program je povezovala Vera Smukavčeva, program pa so pripravile vzgojiteljice v vrtcih. Pred nastopom cicibanov je zapel nekaj pesmi mladinski pevski zbor iz osnovne šole Tone Čufar pod vodstvom Poldeta Ulage.

V mesecu maju je bila tudi revija mladinskih pevskih zborov in ostalih zborov iz vse občine, ki je pri občinstvu zbudila precejšnje zanimanje. Zaključek vseh prireditev in praznovanja meseca mladosti pa smo imeli 3. junija v gledališču Tone Čufar z gostovanjem Karlovčanov.

Svoj delež k praznovanju pa so prispevali tudi planinci občine, ki so sodelovali pri triglavski Titovi štafeti in pri štafeti z Jalovca.

Člani pripravljalnega odbora za praznovanje in člani predsedstva občinske in tovarniške konference ZMS, se vsem, ki so sodelovali pri naših prireditvah najlepše zahvaljuje. Jože Vindišar

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Jeseniški judo klub

O jeseniškem judo klubu že dolgo nismo ničesar pisali, čeprav nekateri člani dosegajo lepe uspehe. Mlade judiste trenirata Brane Dvoršak in Miro Ražman, predsednik kluba pa je Vojko Kučina.

Za judo je med mladimi premalo zanimanja, čeprav je zanimiv in koristen šport. Zaenkrat je samo 30 mladih judistov, to so večinoma fantje, deklet pa je zelo malo. Trening imajo trikrat na teden, zaradi pomanjkanja časa pa vsi ne trenirajo redno. Klub zapuščajo predvsem starejši, ki zaradi službe ali šole ne morejo več trenirati.

Kmalu bo liga prijateljstva z Italijo in Avstrijo, vendar se nihče ne ve, če se je bodo jeseniški judisti lahko udeležili, ker klub nima finančnih sredstev. Ta problem tare judo klub že nekaj let in se judisti prav zaradi pomanjkanja denarja udeležijo le redkih tekm.

V upanju na boljše čase pa vsi kolikor je mogoče redno trenirajo in kot sem že omenila, dosegajo lepe rezultate, seveda kadar imajo sploh možnosti pokazati kaj znaio.

Pri dekletih sta najboljši Valerija Sever, ki je bila pred dvema leti prva na državnem prvenstvu in Zora Črnologar, ki je bila na istem prvenstvu druga. Ker sta letos maturantki jeseniške gimnazije, zaradi pomanjkanja časa sedaj ne moreta trenirati. Imata pa že obetajoci naslednici. To sta Vida Harapin, ki je bila na letošnjem republiškem tekmovanju prva in Jasna Keber, ki je bila na istem tekmovanju tretja. Med mladinci je najboljši Simon Čebulj, ki prav tako dosega odlične rezultate. Seveda pa je še nekaj mladincev in pionirjev, ki redno trenirajo in so blizu uspeha.

Letošnjo zimo klub ni imel urejenih svojih prostorov, ker so jih prenavljali. Judisti so trenirali na odru dvorane v TVD Partizanu in treningi so bili otežkočeni in za nekaj časa celo prekinjeni.

Judu moramo posvetiti več pozornosti, kot smo jo do sedaj in mladim nadarjenim judoistom dati možnost, da se v tem športu izpopoljujejo in sodelujejo na tekmovanjih. Branka Hutar

Samoupravni organi v preteklem tednu

19. seja odbora za dohodek in nagrajevanje

Predsednik odbora za dohodek in nagrajevanje Ludvik Kežar je sklical 19. sejo odbora v četrtek, 8. junija 1972 in za dnevni red predlagal obravnavo oblikovanih osebnih dohodkov v maju, pregled stroškov in finančni rezultat za april ter reševanje tekočih zadev.

Po obravnavanju osebnih dohodkov oblikovanih za mesec maj so sklenili, da se v celoti izplačajo, ker so v skladu z dosežnimi proizvodnimi in finančnimi rezultati ter realizacijo. Poleg navadnih popravkov v mejah 97 do 105 % so odobrili še popravke telim obratom:

- hladni valjarni za razliko po stari ceni za hladno valjane dinamo trakove, ki po tehnologiji dela zahtevajo dvakratno žarenje,
- samotarni akontacijo za neodpravljen blago do srednje meje,
- plavžu do srednje meje zaradi remonta kisikarne,
- martinarni do srednje meje zaradi remonta kisikarne,
- valjarni 2400 do srednje meje zaradi vpliva remonta,
- elektrodnem obratu do srednje meje z upoštevanjem ur,
- elektro in toplotni ener-

giji ter vzdrževanju za vpliv popravkov proizvodnim obratom.

Poročilo direktorja finančno računovodskega sektorja o finančnem rezultatu v aprilu in skupaj za 4 mesece so vzeli na znanje. Prav tako so vzeli na znanje informacijo o problematiki, ki nastaja z uveljavitvijo zakona po 30. juniju in določa, da delovne organizacije, ki imajo blokirani žiro račun več kot 3 mesece, smejo izplačevati osebne dohodke le do višine lanskoletnih osebnih dohodkov. Sklenili so, da se predlaga delavskemu svetu Železarn, da potrdi zaključek akcije, ki se odvija že dalj časa po vprašanju likvidnosti.

V nadaljevanju seje so obravnavali poročilo o obsegu pogodbenih del v minulem letu in zahtevali od tehničnih služb vzdrževanja, da naslednje seje pripravijo primerjalno analizo stroškov

med pogodbenimi deli in deli, ki bi jih namesto tega opravile tuje firme. Sicer pa so ugotovili, da obseg del ne presega maso, ki naj bi bila dovoljena za takšna dela. Nato pa so še pregledali osebne dohodke v maju izpod 1000 dinarjev ter najvišji osebni dohodek v tovarni. Ugotovili so, da osebni dohodki izpod 1000 dinarjev niso problematični, najvišji osebni dohodek pa je v mejah, ki ga dovoljuje samoupravni sporazum. Pred zaključkom seje pa so vzeli na znanje še informacijo direktorja sektorja za ekonomiko in organizacijo o uvedbi novega sistema nagrajevanja in so se strinjali s predloženimi termini uvažanja.

12. seja komisije za nagrajevanje valjarne Bela

V četrtek, 8. junija, je bila 12. seja komisije za nagrajevanje pri svetu DE valjarne Bela. Komisija je ugotovila, da so bili vsi sklepi sprejeti na prejšnji seji izpolnjeni. Za tem so bili člani komisije seznanjeni z razdelitvijo mase osebnih dohodkov za valjarno Bela, profilarno, valjarno žice in valjarno profilov. Komisija je sprejela sklep, da je treba za valjarno Bela ob izplačilu osebnih dohodkov vzeti iz rezerve 5.415 novih dinarjev in da procent EP znaša 15,52. Za valjarno žice, profilarno in valjarno profilov ostanejo osebni dohodki neizpremenjeni.

V drugem delu seje je vodstvo DE seznanilo komisijo za nagrajevanje z dopisom kadrovskega sektorja o prenehanju rehabilitacije Darka Režika, ki bo zaposlen kot žerjavovodja, medtem ko mu bodo razliko pri osebnem dohodku nadomestili kot delovnemu invalidu.

Komisija za nagrajevanje je bila tudi seznanjena s pritožbo manipulantov v adjuštaži štekel na Beli, ki zahtevajo isto kategorijo kot jo

9. seja odbora za osnovna sredstva

Na 9. seji odbora za osnovna sredstva, ki jo je predsednik odbora inž. Jaka Soklič sklical v četrtek, 8. junija 1972 so obravnavali tale vprašanja:

1. Tehničnim službam vzdrževanja so naročili, da za eno naslednjih sej odbora pripravijo elaborat za parkirne prostore okoli Železarn, zlasti pred glavnim vhomom s tem, da sekretariat pripravi potrebe po parkiriščih pregledno po obratih.
2. Vzeli so na znanje poročilo tehničnega direktorja o stanju investicij in sklenili:
 - da se poveča vsota za nadomestne elektro motorje za 3 milijone dinarjev,
 - da morajo odgovorne službe pospešiti kolavdacije tako, da se delo domačih delavnic mesečno obračunava in
 - da vzdrževanje elektro naprav pripravi za eno na slednjih sej poročilo in predlog za likvidacijo elektro motorjev ter poročilo o stanju elektro motorjev.

3. Odobrili so naslednje projekte: postavitev nove lokomotivske delavnice, ureditev higijen v valjarni Bela, higijen in garderob vzdrževalcev v jeklarni, popravilo higijen v žebeljarni, nabavo traku za mlin za mletje ostružkov in stroškov za njegovo prestavitev, nabavo krožne žage za strojne delavnice, nabavo dveh varilnih agregatov prav tako za strojne delavnice, nabavo črpalke za hladilno vodo, nabavo vodnih filtrov za aglomeracijo, ureditev kanalizacije v elektrodnem oddelku in ureditev energetskega kanala, povečanje sredstev za nabavo in postavitev stroja za pleteno patentirano žico, nabavo vodne črpalke za pitno vodo v kazinskem vodnjaku, nabavo potrebnih aparatov za vzpostavitev zračne pošte v martinarni, zamenjavo črpalke za kisline v HVZ, nabavo naprave za avtomatično merjenje debeline na štetku in dodatna sredstva za te namene, ureditev platoja pred halo za proizvodnjo varilnega praška in ureditev cestišča prav tam in nabavo ustreznih aparatov za sobo za intenzivno nego bolnikov v splošni bolnici na Jesenicah s tem, da se te aparature dajo bolnici na uporabo.

4. Strinjali so se predloženim projektom, ki zagotavlja povečanje kapacitete proizvodnje oplasnjenih elektrod in spada v okvir srednjeročnega razvojnega programa Železarn.

5. Odobrili so denar za generalni remont Shepinga v strojnih delavnicah, uporabo 4 m² zemljišča za postavitev jaborja s transformatorsko postajo na Lipcah, odstopili so 2 za Železarno nerabne železne cevi krajevni skupnosti Javornik. Koroška Bela za ureditev križanja poti v Javorniškem Rovtu in se strinjali s prenosom pravice uporabe zemljišč in objektov na skupščino občine Jesenice po seznamu, ki je sestavni del dogovora, ki ga bosta sklenili Železarna in skupščina po potrditvi na seji delavskega sveta Železarn.

Seja komisije za nagrajevanje DE predelovalni obrati

V četrtek, 8. junija, je bila seja komisije za nagrajevanje pri svetu DE predelovalni obrati. Komisiji so bili posredovani podatki o formiranju mase osebnih dohodkov. Odbor za nagrajevanje pa je na svoji seji sprejel sklep, da se hladni valjarni in žičarni doda dotacija v višini 13.150 dinarjev zaradi valjanja dinamo trakov, komisija za nagrajevanje pa naj bi iz rezerve vzela še 6.732 dinarjev zaradi manjšega števila ur. Dotacijo so odobrili tudi elektrodnemu obratu v višini 19.128 dinarjev, to je do srednje meje, ker so zaradi zelo niz-

kega števila ur slabše formirali osebne dohodke. Komisija se je strinjala s podatki o formiranju OD in s sklepi odbora za dohodek in nagrajevanje.

Obravnavali so tudi vlogo vseh treh sindikalnih odborov za prenos sredstev iz rezerve DE na sindikalne odbore. Teh sredstev zaradi kritičnih poletnih mesecev ne morejo v celoti prenesti, pač pa le v višini 20 dinarjev na osebo. Komisija se je strinjala s predlogom obratovodstva elektrodnega obrata za stimulacijski dodatek Janezu Kosmaču, Mariji Sitar in Hinku Svetetu.

Sestanki delovnih skupin

26. 5. — JEKLOVLEK — BIZJAK — ADJUSTA — Informirani so bili o izpolnjevanju proizvodnega načrta v maju. Ponovno so govorili o normah na ravnalnih strojih, ravnalci pa so predlagali sestanke z obratovodstvom in normiranci na katerem bi obravnavali problematiko norm. Zaradi bolj pogostih poškodb pri delu so se dogovorili za dosledno upoštevanje varnostnih predpisov in za večjo previdnost na delovnem mestu. Dosledno bo treba uporabljati tudi zaščitna sredstva. Zaostriiti je treba tehnološko disciplino na kontrolnih delovnih mestih kot so iskrenje, magnetoflux. Komisiji za medsebojne odnose so predlagali zasidbo nezasedenih delovnih mest po prednosti s starejšimi delavci.

2. 6. — PROFILARNA — PRETNAR — PREDELAVA — Pri predelavi profilov so bili v maju doseženi dobri rezultati. Tudi kakovost izdelkov, ki so jih odpravili v maju je bila zadovoljiva. Dogovorili so se, da bodo v juniju vložili še več truda, da bi dosegli boljše proizvodne rezultate. Pleskarji se pritožujejo zaradi neustreznih delovnih pogojev v pleskarnici. Pri sedanjih delovnih pogojih bi morali imeti večje osebne dohodke. Rešiti bo treba tudi vprašanje garderob za ženske. Pritožujejo se, ker ob koncu dneva nimajo na razpolago tople vode.

23. 5. — VALJARNA 2400 — MIRTIC — ODPRAVA PLOČEVINE — Normativ za skladišče zaloge je bil sprejet, vendar še niso dobili delavcev za pruučevanje. Ob sedanjem staležu in koriščenju

plačanih dopustov ne bo mogoče izpolnjevati vseh obveznosti. Veliko delovnih mest je takih, da so jim ob novem popisu spremenili naziv ali spadajo v višjo skupino, kljub temu, da je ostal isti tehnološki postopek. Navedli so primerjavo delovnega mesta prevzemalec materiala in odpremnik materiala v skladišče, kjer je razlika v kategoriji 4 nasproti 7 ob enakem delu. Delovna skupina meni, da se delovne grupe povezujejo ne glede na spremembo tehnološkega postopka, ampak samo zato, da imajo nekateri vodilni mir v svoji delovni skupini. Najmanj problemov je zaradi njih v obratu in zato ne vedo zakaj se z odpravo skupino postopa tako mačehovsko in to v sklopu obrata in Železarn. Plan v aprilu je bil presežen, na odpravi pločevine pa so obratovali na eno izmeno. Plan v maju bo težko dosegljiv zaradi nerednega obratovanja, tehtanja na začetku meseca. V zastoji je tudi prodaja RF pločevine in jo je treba prebirati po posameznih debelinah, kar je precej zamudno. Vodje delovnih skupin naj dobijo nov seznam oziroma normativ delovnih mest za valjarno 2400 in Železarno.

(Nadalj. na 6. strani)

S sej sindikalnih odborov

VALJARNA 2400

14. seja sindikalnega odbora je bila v zadnjih dneh maja. Največ so govorili o organizaciji izleta v Simonov zaliv pri Izoli, ki pa ga je turistična agencija Viator odpovedala zaradi zasedenosti hotela. Sprejet je bil sklep naj bi izlet v Crikvenico organizirali 10. in 11. junija. Izleta se lahko udeležijo tudi sodelavci, ki so bili lani upokojeni, vsak član kolektiva pa lahko vzame s seboj tudi po enega svojca. Določili so tudi ceno, ki jo plačajo pri

prijavi svojci in otroci do 10 let starosti.

Predsednik Gabor je povedal, da so sodelavci izvedli nabiralno akcijo za Emila Mavrerja, ki se je poškodoval in je že dalj časa v bolnici v Ljubljani. Poškodovanega sodelavca Mavrerja so trije člani kolektiva obiskali v bolnici, le-ta pa se za pomoč iskreno zahvaljuje in kolektivu valjarne 2400 želi novih delovnih uspehov. Za izvedbo nabiralne akcije so se dogovorili na obratnem sestanku.

ELEKTROJEKLARNA

Predsednik sindikalnega odbora Mato Panič je za 8. junij sklical 8. redno sejo sindikalnega odbora. Najprej je predsednik seznanil navzoče s predlogom obratovodstva, da se III. topilniškemu pomočniku prizna namesto pet, šesta skupina. Člani sindikalnega odbora so predlagali naj bi vsem topilniškim pomočnikom povečali eno skupino, o predlogu pa bodo v prihodnjih dneh razpravljali na obratovodski konferenci.

Članom sindikalnega odbora je bilo posredovano tudi poročilo blagajnika. Iz podatkov je razvidno koliko denarja so izdali za pomoč sodelavcem, športno rekreacijo in za druge potrebe.

Ob pregledu plana oddihov so ugotovili, da je od 61 planiranih ležišč izkoriščenih 52 ležišč, medtem ko prijava tov. Sadarja ni bila upoštevana, ker niso dobili ležišča v železenem roku. Za brezplačno letovanje imajo na razpolago tri mesta, tako da bodo letovali sodelavci: Mato Šolaja, Ludvik Berce in Franc Kunšič. Izlete naj bi organizirali po izmenah, s tem, da se priključijo tudi sodelavci iz priprave vložka in žarilnice. Ob koncu seje so odobrili še denarno pomoč sodelavcu Jožetu Konte in rešili nekaj drugih vprašanj. Predsednik sindikalnega odbora je člane odbora seznanil z gradivom o stanovanjski problematiki in dopisom, ki obravnava kulturno prosvetno dejavnost v Železarni.

Stališča in sklepi o reševanju stanovanjske problematike v Železarni

Tovarniški odbor osnovne organizacije sindikata je na seji dne 9. junija, obravnaval zelo perečo stanovanjsko problematiko in s tem v zvezi sprejel naslednja stališča, oziroma sklepe:

1. Tovarniški odbor ugotavlja, da je sedanja orientacija pospešenega vlaganja v izgradnjo stanovanjskega fonda pravilna in naj se ta težnja v okviru možnosti obdrži tudi v bodoče.

V celoti podpiramo prizadevanja odgovornih služb in samoupravnih organov pri uresničevanju politike reševanja stanovanjske problematike v Železarni.

2. Povečanje sredstev za stanovanjsko izgradnjo je Železarna dosegla s povečanjem prispevka nad predpisano stopnjo. Ta prizadevanja naj ostanejo tudi v naprej, če nam bo ekonomski položaj to dopuščal.

3. Tovarniški odbor meni, da bi finančna udeležba za pridobitev stanovanjske pravice ostala tudi v prihodnje. Ob tem pa ugotavlja, da so sedanji kriteriji o višini predplačila ne vzdržni za socialno šibke delavce. Predlagajo pristojni službi in odboru za življenjske pogoje in rekreacijo, da obstoječe kriterije menja v korist socialno šibkih.

4. Ob dodeljevanju stanovanj prosilcem, naj Železarna rešuje tudi probleme stanovalcev v starem in dotrajanem stanovanjskem fondu predvsem tistih, ki stanujejo na območju same Železarne.

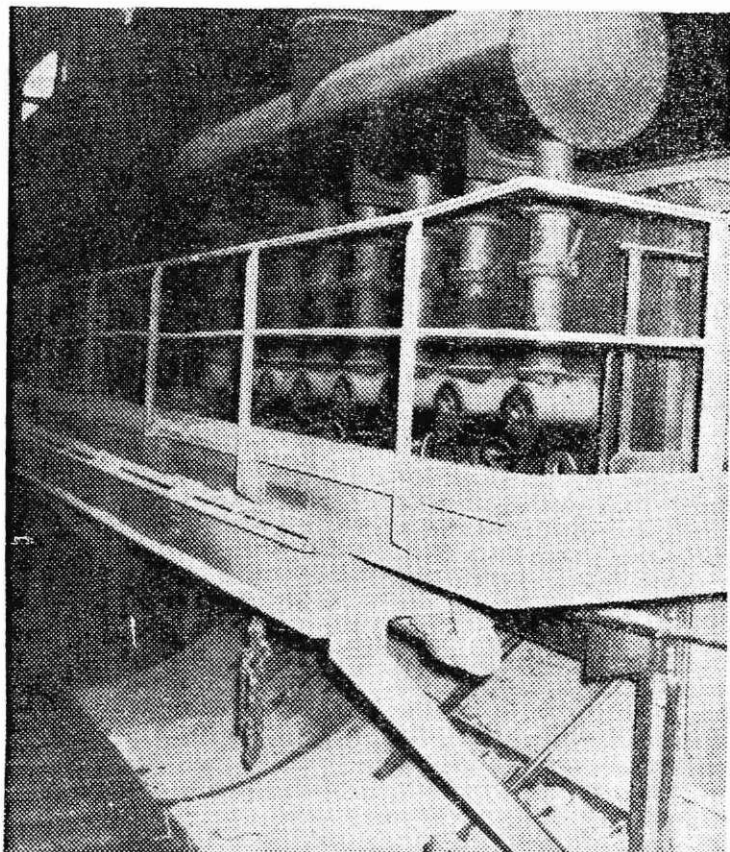
5. Pri reševanju stanovanjske problematike naj se tudi v prihodnje vključuje oblika kreditiranja individualne gradnje, pri tem pa naj se upošteva razmerje gradnje stanovanj v družbeni lastnini.

6. Menimo, da je stanovanjska izgradnja v okviru občine še vedno preslabo organizirana, tako v pogledu zbiranja in evidentiranja sredstev za odkup novozgrajenih stanovanj, kriterijev za določanje cen stanovanjskih površin, dodeljevanja gradbenih površin itd.

7. Stanovanjsko podjetje bi moralo svoje napore usmerjati predvsem v upravljanje in vzdrževanje obstoječega stanovanjskega fonda in na reševanje preje navedenih ugotovitev.

8. Družbeno političnim organizacijam v občini priporočamo, da naj se v okviru svoje aktivnosti zavzemajo za enotne kriterije in politiko pri urejanju in reševanju stanovanjske problematike v občini (dodatni stanovanjski prispevek, finančna udeležba prosilca, zbiranje sredstev z varčevanjem, itd.). To priporočilo naj uveljavljajo preko samoupravnih organov v delovnih organizacijah.

Tovarniški odbor osnovne organizacije sindikata
Železarna Jesenice

Del potisne peči v valjarni Bela

Sestanki delovnih skupin

(Nadalj s 5. str.)

2. 6. — STROJNO VZDRŽEVANJE — TUSAAR — MONTAŽNI ODDELEK — Dogovorili so se, da bodo na začetku remonta valjarne žice delali 2 x 12 ur, proti koncu remonta pa 2 x 8 ur. Dopusti bodo odobreni le v nujnih primerih. Navedli so tudi nekatere podrobnosti o delu, ki ga bo treba opraviti ob remontu. Po remontu pa naj bi začeli koristiti dopust, kar naj upošteva tudi obratovodstvo, da bo ob morebitnih večjih delih dodelilo pomoč.

3. 6. — VEN — STENOVEC — VEN PLAVŽ — Obratovali so normalno, na tri izmene. Zastoj je treba še zmanjšati in v raportno knjigo vpisati vzroke zastojev. Zelo obširno in izčrpno so obravnavali probleme, ki jih imajo pri vzdrževanju naprav na aglomeraciji. Opozorili so na veliko menjavo delavcev, ki so v glavnem mladi in nimajo ustreznih delovnih mest v primerjavi z delavci v proizvodnji. Delavci, ki delajo v turnusu so preizkušeni kategorizirani, čeprav je v obratu veliko nevarnosti plina, prahu in žarčenja. Beseda je tekla tudi o prostem delovnem mestu kontrolor elektro naprav. Med električarji so tudi tehniki z večletno prakso na delovnem mestu, eden izmed njih pa odhaja iz Železarne ker nima ustreznega delovnega mesta. Želijo ustrezno pojasnilo. Še vedno ni rešeno vprašanje garderob in higienskih prostorov, čeprav o teh problemih razpravljajo

že dve leti. Garderobo in umivalnik bi potrebovali tudi v strojnici vetrila. Ustrezna pojasnila so potrebna tudi glede nagrajevanja, urediti pa bo treba oskrbo z rezervnimi deli.

7. 6. — PROFILARNA — NOČ — Proizvodni rezultati v maju niso bili dobri. Poleg objektivnih vzrokov je tudi precej subjektivnih, ki jih bo treba odpraviti. Občasno imajo težave zaradi neustreznega vložka in z oblikovnimi valji. Zato je treba zahtevati ustrezen vložek in pospešiti delo pri usposabljanju strugarne valjev pri izdelavi oblikovnih valjev. Še bolj si bo treba prizadevati za večjo proizvodnjo, vzdrževalci pa naj oskrbijo rezervne dele. Finančni rezultati zaradi neizpolnjevanja planskih nalog niso zadovoljivi. Vprašujejo, zakaj so stroški vzdrževanja tako visoki. Nujno bo treba izboljšati poslovanje v obratu in zahtevati ustrezen vložek ter oblikovne valje, pa tudi ustrezno vzdrževanje naprav. Rešiti bo treba tudi vprašanje ženskih garderob, od vodij delovnih skupin pa zahtevati, da poskrbijo za red in čistočo v obratu ter uporabo zaščitnih sredstev. S kvaliteto čaja niso zadovoljni.

7. 6. — VALJARNA BELA — SOKLIČ — PROFILARNA — V maju planskih nalog niso izpolnili kar velja tudi za odpravo izdelkov. Imeli so precej mehanskih in elektro zastojev, premalo vložka, oblikovalna proga št. 3 pa je začela z obratovanjem šele 15. maja. Menjave valjev so pogoste zaradi asortimenta in manjših količin posameznih

profilov ter zaradi izrabljenega in neustreznega orodja. Vložek dimenzijsko odstopa in je valovit ter sablast in zato ni mogoče izdelovati kakovostnih profilov. Viden je porast proizvodnih in vzdrževalnih stroškov. Že na zadnjem sestanku so opozorili na pomanjkanje podložk tanjših debelin in jih zato zanima kakšni so bili ukrepi. Vprašujejo tudi zakaj je skladišče vedno polno in so tam profili izdelani pred dvema mesecema. Kako je z izgradnjo delavnice za dežurne ključavničarje in priporočajo montažo vrtljive glave za čiščenje orodja, kot jo imajo v jeklovleku za votlice.

8. 6. — PROFILARNA — LOGAR — Zaradi precejšnjih mehanskih in elektro okvar ter zaradi pomanjkanja vložka planskih nalog v maju niso izpolnili. Tudi tretja oblikovalna proga je začela z obratovanjem devet dni pozneje kot so planirali. Prav tako niso zadovoljni z dobitom — izplenom in znaša 95 %. Vzroke je treba iskati v kvaliteti vložka, ki dimenzijsko odstopa in ne morejo izdelovati kakovostnih profilov. Imajo tudi veliko okvar na strojih, preobremenitev elektro naprav in oblikovalnih strojev. Večji so tudi proizvodni stroški. Zato pozivajo vse člane delovne skupine, da kljub težavam storijo vse za boljše kakovost in izplen. Zanima jih tudi kdaj bodo imeli na razpolago boljše obdelovalno orodje in kdaj bodo urejena nova vodila na stroju št. 3.

8. 6. — VALJARNA 2400 — KAMBIČ — PROGA — Razpravljali so o predlogu sistema ustvarjanja in delitve osebnih dohodkov. Predlagajo naj bi premije za prihranek na valje obdržali. Stimulacijo za večjo proizvodnjo naj bi ukinili ker se z njo neupravičeno koristi skupna masa osebnih dohodkov. Osebnostne ocene naj bi uvažali ker se bojijo, da bo ocenjevanje neobjektivno, kot je bilo pred leti.

Mnenja članov delavskega sveta o njegovem delu

(Nadalj. s 1. str.)

ljudi v tovarni ne vpliva slabo na sproščen potek sej DS.

Kakšne so povezave med člani DS in ostalimi organi

V razgovorih so člani sami opozorili na vrzel, ki se pojavlja v kontaktiranju med člani DS in ostalimi samoupravnimi organi oziroma člani kolektiva, katerih predstavniki v delavskem svetu so.

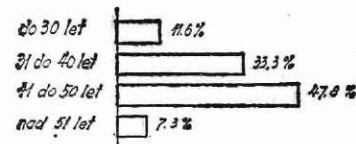
33 % jih meni, da ni nobene sistematične povezave niti z delavskimi sveti delovnih enot niti navzdol in je vsak kontakt odvisen od iniciative posameznikov (v drugačnem položaju so seveda tisti, ki že po svoji službeni dolžnosti sodelujejo v drugih organih). Posamezniki se celo čutijo v tej svoji vlogi preveč osamljeni in s tem nekoristni, čeprav so sami morda na pravili premalo, da bi premagali take občutke.

K tej skupini lahko priključimo še 25 % članov, ki nimajo nobene druge povezave, kot da posameznikom, ki vedo, da so v DS, pojasnjujejo morebitne nejasnosti oziroma odgovarjajo na vprašanja.

V tem pogledu so zelo pozitivno vlogo odigrale delovne skupine, saj je 42 % intervjuvancev povedalo, da na sestankih pojasnjujejo stališča in sklope delavskega sveta, nekateri med njimi pa kot člani DS celo dobijo zadolžitve. Mnenja so, da bi bilo treba to povezavo regulirati s pravilnikom, ker bi v tem primeru res zastopali mnenje obrata.

Določena pomankljivost v tem pogledu je torej očitna, zato si moramo prizadevati, da člani DS ne bodo zastopali samo svojih mnenj, ampak bodo predvsem predstavniki obratov.

Članstvo mladih v DS

Izhajajoč iz sedanje starostne strukture članov (več kot 50 % jih je starih nad 40 let) nas je zanimalo, kakšne omejitve postavljajo glede možnosti izbora v najvišji samoupravni organ. Ugotovili smo, da starost in izobrazba pri tem nimata tako pomembne vloge kot delovni staž v podjetju. 55 % jih namreč meni, da ne more biti nihče, ki pride direktno iz šole (na kateremkoli nivoju), takoj član DS. Svoje mnenje

utemeljujejo s tem, da se praksa precej razlikuje od teorije, zato je bolje, da se nekaj časa (razpon mnenj se giblje od 1 do 10 let) seznanjajo s tovarno in njeno samoupravno organizacijo, ker šele potem lahko enakovredno sodelujejo v njej. Ta skupina meni, da imamo za mlade dovolj drugih možnosti kadrovanja in vključevanja v vse nivoje (od delovnih skupin do kolektivnih izvršilnih organov), zato naj svojo pripravljenost za sodelovanje pokažejo najprej tam.

V drugo grupo odgovorov sodi 31 % članov, ki dopuščajo posameznikom možnost, da se takoj po zaključenem šolanju vključijo v delavski svet, vendar pod pogojem, da so že v šoli aktivno sodelovali vsaj v enem področju (torej zanje razpolagamo s podatkom, da kažejo interes in pripravljenost za sodelovanje).

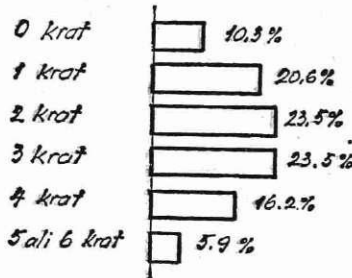
Najmanj številni (14 %) pa so odgovorili, da je vsak lahko takoj član DS. In utemeljitev: z novostmi, ki jih lahko vnesejo v delo, razbijejo pasivnost in v tem primeru odigrajo pozitivno vlogo. Brez dvoma pa bodo temeljiteje preštudirali material. V najslabšem primeru bodo sodelovali tako kot sedaj sodeluje 60 % članov.

Vse tri skupine pa se skladajo v mnenju, da je treba samoupravne organe pomladiti. Ob tem samokritično ocenijo kot vzrok neaktivnosti mladih njihovo premajhno zaupanje vanje.

Kako je s prisotnostjo na sejah

Če primerjamo vseh 8 sej v zadnji mandatni dobi med seboj glede na prisotnost, ne najdemo sistematično pomembnih razlik (giblje se od 84 do 58 % ali povprečno 71 %). Na teh sejah je bilo samo 7 odstotkov opravičene odsotnosti in povprečno kar 22 % neopravičene odsotnosti. V ta podatek so vključeni tudi tisti, ki jim — po njihovih izjavah — službene dolžnosti ne dopuščajo obiskovanja sej. To so predvsem delavci na 3 izmene, ki pravijo, da lahko prihajajo na seje le v prostem času (10 %). Zato so na konstituentni postavili vprašanje povrnitve stroškov za tiste seje, ki padejo na njihov prosti čas. Opozorili so na nepravilen odnos do delavcev iz neposredne proizvodnje; dobili so namreč odgovor v tem smislu, da je najvažnejša sklepčnost in da bo določen odstotek odsotnih na vsaki seji. Verjetno je bilo sicer pravilno stališče samo nerodno izraženo, kljub temu pa so ti delavci dobili občutek, da je njihova prisotnost le formalna.

Če združimo opravičene in neopravičene izostanke vseh 8 sej (skupna odsotnost), dobimo naslednjo sliko:

Torej je 22 % članov, ki so prisostvovali samo 4 sejam ali niti to (6 %), medtem ko jih je bila dobra polovica vsaj na 6 sejah (54 %).

Ob tem nas je zanimal še podatek, kakšen staž imajo sedanji člani v prejšnjih mandatnih dobah delavskega sveta. Rezultati so takile:

- 65 % jih je prvič v DS
- 16 % pomeni to drugo datno dobo
- 12 % je že tretjič članov DS
- 6 % — štirikrat člani
- 1 % (enemu članu) pa je to že osma mandatna doba.

Pojav je relativno normalno distribuiran z izjemo zadnjega podatka; težko je namreč utemeljiti, zakaj je nekdo v tako velikem kolektivu (kjer je torej izbire precej) kar 15 let član delavskega sveta.

Sklepne ugotovitve

Ob koncu smo intervjuvance povprašali, kako bi kljub vsem prejšnjim pripombam ocenili sedanjo situacijo na sejah delavskega sveta.

Kot smo že omenili, člani niso ocenjevali izolirano DS, ampak ves samoupravni sistem, predvsem pa odbore in komisije na nivoju tovarne, zato je sklep večine: taka ob-

lika dela predstavlja brez dvoma velik korak naprej (82 %). Navidezna pasivnost na seji ni slab znak, ker se je aktivnost prenesla na kolektivne izvršilne organe, se je so zaradi tega mnogo krajše in delavski svet morda izgublja svojo prvotno vlogo (prevelik je, spreminja se v glasovalni aparat, formalnost — 19 % mnenj). Na takih ugotovitvah temelje predlogi, naj bo DS še naprej samo kreator in usmerjevalec generalne politike na nivoju tovarne. V ta namen bi bilo treba najti primerno obliko dela, kjer bi bil čas koristneje izrabljen (če je namreč večina predlogov že na nižjih nivojih predskutiranih, člani ne čutijo potrebe, da bi se na delavskem svetu ponovno oglašali). Tudi sicer pa je znano, da dolge seje utrujajo in vodijo v brezbrzičnost. Ali pa naj se v sedanjem sestavu delavski svet sestane le dvakrat letno (kolektivni organi bi v tem primeru morali dobiti večja pooblastila) ob zaključnih računih, velikih investicijskih odločitvah in podobnih primerih.

Intervjuvanci so zelo kritično ocenili delo prejšnjih delavskih svetov, ko je na sejah res pogostejše razpravljanje več članov, vendar poudar-

jajo, da je bila večja aktivnost le navidezna. Materiali so bili slabo ali sploh ne pripravljeni, zato je bilo mnogo nejasnosti, ki so se pojasnjevale šele na sejah. Poleg tega je bila problematika ne-selekcioniрана, obravnavale so se najrazličnejše nepomembne informacije, o katerih se je živo in na široko razpravljalo, »poklicnih diskutantov« je bilo še več kot zdaj, zato ni čudno, če so take seje dajale videz razgibane in demokratične razprave.

Člani so z veliko večino ocenili sedanji način dela kot boljši, 16 % je bilo indeferentnih odgovorov in samo 1 član meni, da so prejšnji delavski sveti odigrali pomembnejšo vlogo.

Pregled vseh pričujočih rezultatov je dovolj zgovorna in objektivna ocena sedanje samoupravne strukture s posebnim ozirom na DS, ki so jo podali člani v sedanji mandatni dobi. Sklenemo lahko z naslednjo ugotovitvijo: kljub trenutno zadovoljivemu delu bo vzporedno s krepitvijo kolektivnih izvršilnih organov treba postopno misliti tudi na spremenjeno strukturo in obliko dela delavskega sveta. Železarne.

dipl. soc. Albina Tušar

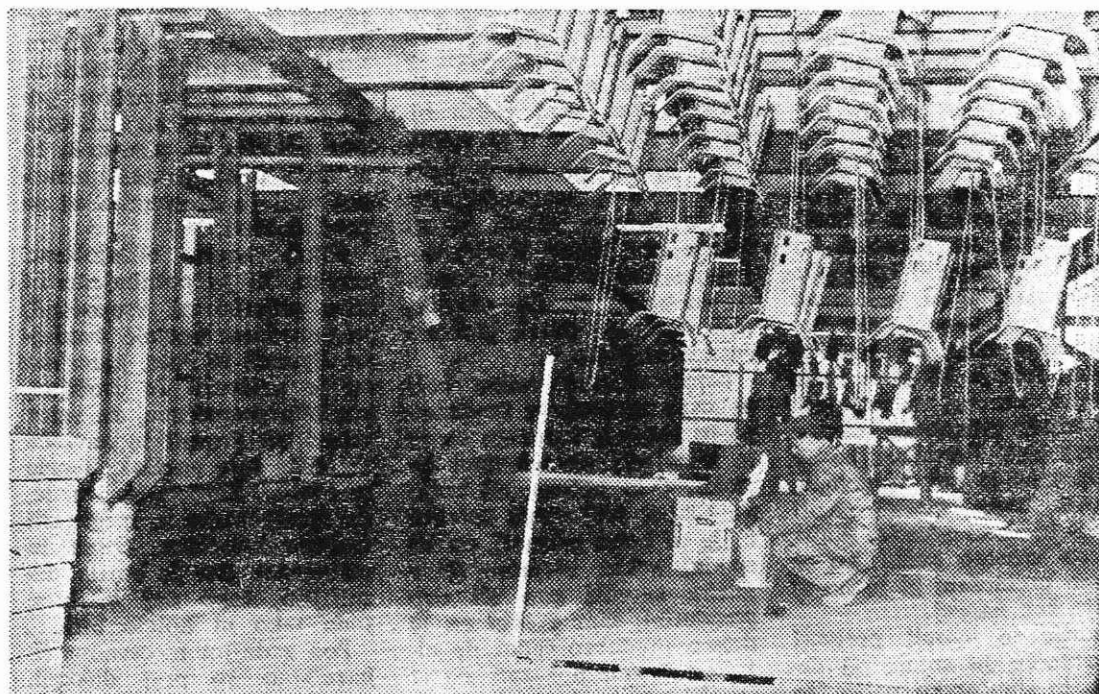
Za teh. izboljšavo 1.000,00 din

(Nadalj. s 1. strani)

lepenkarjev že od leta 1968 in izkazuje velike prihranke in koristi pri večji proizvodnji lepenkarjev in znižanju vzdrževalnih ur. Prihranke in koristi morajo potrditi še pristojne in odgovorne računovodske in knjigovodske službe. Na osnovi teh ugotovitev in priporočil bo komisija za racionalizacije in no-

vatorstvo pri svetu DE predlovalnih obratov predlog dokončno ocenila in avtorja nagradila s spodbudno odškodnino na eni izmed prvi prihodnjih sej.

Na treh sejah v letošnjem letu, je komisija za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE predlovalnih obratov pozitivno ocenila že več tehničnih izboljšav in avtorjem priznala 2000 din.

Profilarna — lakirnica cestnih odbojnikov

SPOMINI NA TEŽKA LETA PRETEKLOSTI

Ob 25-letnici priključitve Slovenskega Primorja k matični domovini

Letos bomo praznovali 25-letnico priključitve Slovenskega Primorja k matični domovini Jugoslaviji. Sicer je bila priključena v celoti le tako imenovana cona B, medtem ko je ostal del cone A še vedno pod Italijo. Tako imamo danes še vedno v Italiji znatno število naših rojakov na Goriškem v Trstu in v Beneški Sloveniji.

Prav je, da se ob tej zgodovinski obletnici spomnimo na to, s kolikimi žrtvami je bila plačana ta skoraj 27-letna borba našega naroda na Primorskem za svoj obstoj in za končno osvoboditev. Ne samo v času narodnoosvobodilne borbe, ko se je naše ljudstvo na Primorskem tako

spontano vključevalo v borbo proti zakletemu sovražniku našega naroda, pač pa je ta borba trajala od vsega začetka oziroma nastanka fašizma. Naše ljudstvo se je upiralo potujčenju in kratenju kakršnihkoli narodnostnih pravic, za kar pa je moralo plačati visoko ceno. Smrtne obsodbe in visoke zaporne kazni, ki so bile izrečene od posebnega fašističnega tribunala, pa niso zavrle revolucionarne dejavnosti rojakov na Primorskem.

Veliki sodni procesi pred posebnim fašističnim tribunalom, so se vrstili posebno od leta 1927 dalje, pa vse do razpada fašistične Italije le-

ta 1943. Do leta 1942, se je zvrstilo kar 132 procesov in v letu 1943 še 35. Niso pa všteti procesi, ki jih je fašistično sodišče odstopilo rednim sodiščem, niti tisti, ki so potekali pred vojaškim sodišči. Med izrečenimi 42 smrtnih kazni, ki jih je izrekel poseben fašistični tribunal, je bilo kar 33 Slovencev in Hrvatov, ostalih 442 slovenskih in hrvatskih obsojencev pa je bilo obsojenih na skupno 4893 let zapor.

V tem sestavku bom omenil le nekatere od teh procesov, na katerih so bili obsojeni tudi ljudje, ki še danes živijo na Jesenicah in okolici, ali ki so bili v času boja proti fašizmu, povezani z ljudmi, ki so živeli takrat na Jesenicah, odnosno v Sloveniji, potem, ko so srečno pobegnili čez mejo, da so se tako izognili aretaciji. Dobro je namreč znano, da sta bila Jesenice in bohinjski kot v teh letih zelo povezana z našo protifašistično dejavnostjo, saj se je tu zbiral propagandni material, slovensko čtivo in tudi orožje za prenos prek meje na Primorsko in tudi globlje v Italijo.

V letu 1929 ali točno 24. marca, so fašisti razpisali volitve v rimski parlament. Te volitve so bile pripravljene tako, da se je volilo le za ali proti fašizmu »si o no«. Protifašistična organizacija TIGR

živom, da naj se naši ljudje teh volitev ne udeležijo, kar se je deloma tudi zgodilo. Takrat pa je prišlo do večjega števila incidentov in v Istri, kjer je bil fašistični pritisk najhujši, je prišlo tudi do fizičnega obračunavanja in pri tem je bil en fašist ubit. Posebno fašistično sodišče, ki je takrat zasedalo v Pulju je 16. oktobra tega leta, obsodilo na smrt Vladimirja Gortana, ostale štiri obtožence pa na zaporne kazni po 30 let. Pred tem so bili istega leta še nekateri procesi proti mladim ljudem na Goriškem, katere so dolžili članstva v Komunistični partiji.

Leto 1930 je bilo še bolj težko, saj so v Istri in na Goriškem sodili kar 39 našim ljudem, ki so jih dolžili pripadnosti Komunistični partiji in iredentističnim organizacijam. Še težje je prizadel naše ljudstvo tega leta velik sodni proces v Trstu, na katerem so bili obsojeni na smrt 5. septembra Ferdinand Bidovec, Franjo Marušič, Zvonimir Miloš in Lojze Valenčič, ostalih 14 pa na zaporne kazni od 5 do 30 let. Skupina pripadnikov protifašistične organizacije, ki ni mogla mirno gledati vseh zločinov nad našim ljudstvom, je 5. januarja vrgla bombo na Svetilnik zmage pri Trstu, zažgala je tudi nekaj se-

je ob teh volitvah raztrosila po vsej deželi letake s podedev fašističnih organizacij, vsaj tako so trdili fašisti. Februarja pa je bil izvršen atentat na fašistični list Il popolo di Trieste. Takrat je prišla italijanska kvestura na sled protifašistični organizaciji TIGR in aretirala veliko število pripadnikov te organizacije, večjemu številu pa se je posrečilo pravočasno pobegniti čez mejo v Jugoslavijo, kjer so domala vsi nadaljevali z začetno borbo proti fašizmu.

Leta 1931 je bilo kar več procesov fašističnega tribunala, na katerih so sodili skupinam ljudi s Trsta, Goriškega in Istre, zaradi pripadnosti in delovanja s Komunistično partijo. Ponovno pa so sodili še preostalom aretirancem, katere so aretirali že v letu 1930, po razkritju protifašistične organizacije TIGR. Obsojeni so bili od 5 do 20 let, nekatere pa so tudi oprostili.

Se en spomin na letošnji izbor narc ka 20-letna Elfi ČATAK

UROŠ ZUPANČIČ

VIDEL SEM JIH...

Ob 60-letnici GRS

(Nadaljevanje)

Vsi so bili že več ali manj utrujeni. S sten in robov se je vsipal vedno bolj pogosto sneg, plaziči in plazovi so pometali stene, čestokrat so puhili tudi v gaz in so jo zametli takoj za čelno skupino. Fantje so rinili kot krti težko otovorjeni, dekleta so se ozirala bolj nazaj kot naprej, venomer so hotele počivati!

Ozračje je bilo svinčeno sivo in grozeče nič kaj prida obetajoče. Še predno so prispeli v redkejši gozd, so dekleta zaostala za prvimi. Nad drevesno mejo je zavel po robih še močnejši in mrzlejši veter, ki je ječal po stenah, robah in vrhovih se prerival in pometal ter plazil novo zapadli sneg. Tudi čelo kolone ni vedelo ali naj rinejo naprej ali naj upoštevajo želje in prošnje deklet. Jošt je bil prvi, ki je vztrajal, da vsi nadaljujejo pot kljub grozečemu okolju. Zgoraj nad Prevalom bo še huje, tam je pot zasnežena, gotovo bodo morali gaziti preko in skozi zamete. Bolje, da se vrnemo sedaj, ko še nismo premočeni in je nazaj bližje kot naprej.

Fantje so morali prevzeti nahrbtnike in smuči od deklet, le smučarske palice so obdržale za lažjo hojo. Jošt

je čez čas še kljuboval in trmoglavil, vsi ostali niso hoteli prevzeti nobene odgovornosti za raznežena dekleta.

Snega je bilo vedno več, snežni metež je pihal z vedno močnejšo furjo in ihto. Hodili in gazili so že tri, štiri ure, že zdavnaj bi morali doseči Prevalo, kjer se pot prevesi v lažji in bolj položen toda skrajno neizrazit teren. Vsi so težko in nestrpno pričakovali, kdaj jim bodo močnejši, pa čeprav mrzli sunki vetra vrgli v obraz roje snežink, ledenih snežnih igel, vsaj vedeli bi, da je večji del poti za njimi.

Na Preval bi morali priti daleč pred večerom. Strmina se je dvigala, nikoli jo ni hotelo biti konec. V njih notranjosti se je bojeval dvom, da so zašli, da že zdavnaj niso več na pravi, globoko zasneženi poti.

Noge so jim vedno bolj pogosto zatavale v nevšečno gosto rušje iz katerega so se le z največjimi težavami izvlekli. Čelo kolone, ali bolje povedano, Jošt vsem ostalim ni in ni hotel priznati, da so spodaj nekje, verjetno še v gozdu zgrešili eno ali dve serpentin, sam v sebi pa je dobro, predobro vedel, da nikakor ne sme pokazati, da je zgrešil pot in da gazi in utira gaz po občutku. Že zdavnaj, pred mrakom bi morali doseči Prevalo.

Snežne padavine niso več prožile samo majhnih puhaštih plazičev, vedno bolj pogosto so pokali in se prožili plazovi. Slišati jih je bilo v mraku in svinčenem mrču megla in oblakov sedaj na levi, sedaj na desni.

Jošt in Primož sta molče rila in se gnala skozi snegove, sama sta hotela izslediti pravo pot, tipala sta sedaj levo in znova v desno. Kakor hitro sta se približala stenam, sta krenila v nasprotno pobojčo. Skoraj bi se tudi ona dva odločila za povratek, to si nista upala priznati samemu sebi in osramotila bi se pred dekleti.

Kljub naglo bližajočemu mraku, ki je potuhnjeno in tiho prihajal od vsepovsod, je nenadoma postalo svetlejš. Primož in Jošt, katerima se je pridružil še Boštjan, sta bila prepričana, da veter vihari po Prevali in zavrača ter češe roje snežink, megle in oblake. Zazdalo se jim je, da skozi oblake in megle sili srebrna mesečina. Strah in utrujenost jim je burila domišljijo, tako naj bi bilo, toda tako ni hotelo biti...

Pod zadnjim mecesom viharikom so prvi duškali, stepali so sneg in pripravili prostor še za ostale. Nalomi-

li so smrečje in osmoljeni drobir. Jošt je bil star tabornik, govoril je, da bo tudi iz podedenih in zasneženih trsk in drobirja pripravil ogenj, ki bo vse navdušil in ogrel.

Ostali niso bili prepričani v Joštov uspeh, toda Jošt je bil pravi mojster. Kmalu so prijetno zaplapolali zublji ognja, ki jih sicer ni grel v temni in mrzli noči, toda vli-val in večal jim je voljo in zaupanje v Jošta, ki je vodil vso skupino.

Kmalu so prispeli zadihani, močno sključeni in vsi zasneženi kot prikazni. Tudi ostali so imeli obleko prevlečeno z ivjem in ledom, tudi po laseh, obrvih in na brkih ter bradi so jim visele dolge ledene sveče. Zadnja je bila Polonca, ki ni odložila niti nahrbtnika in niti smuči, takoj je dobila prostor ob Joštu. Globoko ga je pogledala v oči in se tesno stisnila k njemu. S pogledom sta se razumela: ali je počelje dobro, ali ne bi bilo bolje, da bi se že spodaj obrnili nazaj v dolino, sedaj je še čas, nihče še ni tako utrujen, izmučen in obupan. Pot za povratek moramo dobiti preje, predno nas dohiti noč, predno smo vsi obupani, predno nas zbe do kosti, takrat ko imamo še moči za lažji povratek kot za nevaren, težak in negotov vzpon... To mu je Polonca očitajoče govorila in svetovala. Jošt ne bi bil hribovec, če bi upošteval dober svet Polonce, trmast je bil in ni pustil, da bi dvom v samemga sebe našel pot in pro-

stor v njegovi notranjosti. Zavrgel je to misel, še enkrat močno naložil na ogenj in si oprtal največje in najtežje breme z veliko odgovornostjo.

Hitreje, odločneje in močnejše je Jošt zagazil v globoko zasneženo strmal, zazdalo se mu je, da je spoznal okleščeni mecesen in znan se mu je zdel zelo spremenjeni skalni rob na desni. To ga je opogumilo, da je zatajil in zavrgel strah, ki je tiho silil v njegovo notranjost. toda vztrajno in kljubovalno Strastno se je oprijel te misli, skoraj ni zavriskal in s tem povedal vsem ostalim, da je gaz utirjena v pravo smer.

Za njim so prihajali še Primož, Boštjan, Miha, Breda, dokler ni dospela še Polonca. Jošt je spoznal, da so na pravi poti in da ni več daleč do Prevali, kjer se odpre in ponuja lepši in položnejši svet, zato je prepustil prvo mesto, ki ga je za njim prevzel Boštjan. Kljub temu, da je bil

Značilna je sodba tega so-
šča, dne 23. februarja 1932,
so bili obsojeni ljudje s
ala nad Kanalom popolno-
a po nedolžnem. 13 ljudi
postavili pred sodišče pod
tožbo, da so zahrbtno umo-
nekega financarja v vasi
opravišče pri Kalu, ko je
kaj teh prišlo na izlet v
vas. Vseh 13 je bilo obso-
nih na zaporne kazni od
do 30 let. Čez nekaj me-
cev je italijanski list Gaz-
tino pisal, da je financarja
njegov tovariš iz ljubo-
mnosti, vendar do obnove
pcesa ni prišlo. Takrat je
na 30 let obsojen tudi
dolf Pregelj iz Loma, ki
bil povojna leta zaposlen
Jesenicah, sedaj pa živi
upokojenec. Ko že ome-
Preglja, naj povem tu-
to, da je bil ponovno pred
sebnim fašističnim sodi-
m leta 1943, ko je bil ob-
en na 25 let zaporne kazni,
kaj sodelovanja z Osvobo-
no fronto v Tolminu. Tako
Pregelj dobil od tega so-

dišča kar 55 let zaporne ka-
zni, obsedel pa jih je dobrih
11.

Značilna je obsodba, dne
9. septembra 1934, na kateri
so bili obsojeni vaščani Ri-
henberka, sedaj Branik, v Vi-
pavski dolini, med katerimi
je bil tudi Joško Piščanec
obsojen na tri leta zavora,
po prestani kazni pa je po-
begnil v Jugoslavijo. Sedaj
živi kot upokojenec na Ko-
roški Beli. Obtožnica pravi,
da so bili leta 1933 razbiti in
porušeni fašistični znaki, da
so se po ulicah pele sloven-
ske pesmi in da je eksplodi-
ralo tudi več ročnih granat.
Vse to je komemoriranje
obletnice ustrelitve pri Trstu,
dalje ustanovitve iredentistič-
ne organizacije in pripadno-
sti k isti, uničenje bora, po-
svečenega bratu ubitega bra-
ta diktatorja Musolinija, Ar-
nalda, v katerega spomin so
fašisti nasadili drevesca v
vseh večjih krajih.

(Se nadaljuje)

narci — ko je bila za najlepšo proglašena naša sodelav-

jen, je naglo povedel ko-
proti Pravalu, od koder
je vedno močnejše pihal
ni veter.

Prevalu so znova vsi du-
in počivali, iskali in
so v temo. Tod ni bilo
dračja in iveri, niti smol-
za drobirja niso mogli
niti in pripraviti ognja
skalni votlini, kamor je
in butal ledeno mrzli
ledene igle, da so bili
ni prebičani do krvi.

je bil ta zadnji del po-
začelju pri Polonci, s
ko so je tiho brez besedi
mel najbolje.

enili so dalje, ker jih je
priganjal k delu, pri-
ž so čelne svetilke in Bo-
je s Primožem le s te-
š tipal naprej. Gaz se je
vpo robah in mimo čudno
denih skalnih bolvanov,
pi so preko zametov in
to v globoke kotanje. to
je moralno in telesno iz-
navalo.

in Polonca sta ostala
š kaj časa sama v skalni
viti. Polonca je izrabila

čas, da je Joštu z besedami
očitala to nevarno in tvega-
no početje. Tesneje se je sti-
snila k njemu, da bi se malo
pogrela in da bi pri njem
dobila novih moči, vere in
upanja, da bodo srečno in
varno skozi ledeni metež in
mimo vseh težav, naporov in
nevarnosti prišli brez nesre-
če v toplo zakurjeno planin-
sko postojanko.

Snežinke so v gostih rojih
divje plesale okoli njiju, vroč
poljub je bil plačilo za za-
upanje.

Stopila sta v gaz, ki je bila
močno zasnežena že komaj
nekaj metrov za ostalo sku-
pino.

Poletj je tu studenec, pazi-
ti mora, da pod novim glo-
bokim snegom ne stopi na
led. Komaj je to pomislil, ni
imel časa opozoriti Polonce
na to nevarnost, že je nekaj
tesno za njim jeknilo, prhki
sneg se je spremenil v oblak,
v katerem je le za trenutek
Jošt videl temno zasneženo
pojavno.

(Se nadaljuje)

— Izpusti kamen, Žef! — je Franc pogledal sina
in mu prvič dal ime, ki je zvenelo moško in ki se
ga je kasneje oprijelo.

Žefek je izpustil kamen.

— Za kamen prijemamo šele takrat, kadar pra-
vice ni mogoče drugače izterjati, — je rekel Franc,
nato pa se obrnil k njej in rekel, naj ne joče.
Ničesar mu ne morejo. Morali ga bodo izpustiti.

— Seveda te bodo morali, — ni mislila drugače.
Vseeno pa ni mogla ustaviti joka, ne zato, ker se
je bala, da bi se Franc ne vrnil, pač pa zaradi
užaljenega ponosa, ker so Franca uklenili in ga
gnali skozi vas kakor razbojnika. Pomirila se je
še, ko je zvedela, da so tudi druge moške, med
njimi celo nekatere starce, odgnali uklenjene.

Upala je, kakor so upali drugi vaščani, da se
bodo moške in fantje, med katerimi je bil tudi
Marjutkin sin Andrej, zvečer ali najkasneje pri-
hodnji dan vrnil, zlasti še zato, ker so že popol-
dan zvedeli od nekaterih vojakov, da je spomenik
na Krnu res poškodovana strela.

Toda mož in fantov tudi naslednji dan ni bilo.
Nekdo je prinesel v vas novico, da o poškodo-
vanem spomeniku na Krnu pišejo skoro vsi itali-
janski časopisi in da ponavljajo laži, zaradi kate-
rih so karabinjerji odpeljali moše in fante in da
pišejo o nekakšni zahrbtni zaroti, ki so jo pri-
pravljali na Kobariškem »ščavi«.

— Zaroto? Za božjo voljo, kakšno zaroto neki?
— so v vasi postali zaskrbljeni, da bi se možem
in fantom ne zgodila krivica. Vendar niso izgubili
upanja, da bodo pisanja o zaroti in o barbarski
oskrumbi spomenika padlim Italijanom na Krnu
časopisi preklicali. Ali niso vojaki, ki so prišli s
Krna po živč v Kobarid, sami povedali, da je
tistega dne v hribih treskalo bolj kakor včasih na

fronti in da je neka strela udarila tudi v spomenik
in ga močno poškodovala.

— Vojake naj vprašajo, pa bodo zvedeli resnico!

— Vojakov ne bo nihče vpraševal. Najbolje bi
bilo, da bi poslali koga na Krn in da bi stopil k
vojakom in jih prosil, naj napišejo, kaj se je zgo-
dilo, in podpišejo.

— Eden bi bil premalo. Vsaj trije bi morali iti,
najbolje tisti, ki so jim vojaki povedali, da je spo-
menik poškodovana strela.

Tako so se tiste dni pogovarjali, ker jih je ne-
resnica v časopisih bolela, a še bolj krivica, ki so
jo Italijani storili fantom in možem. Zato jih ni
bilo malo, ki so se hoteli odpraviti na Krn, toda
prav tedaj so zagledali nekatere aretirane moše
in fante, ki so se vračali.

— Prostora nimajo, pa so nas zapodili. Samo
nekateri so obdržali, a jih bodo morali prav tako
izpustiti.

Tako je povedal Franc. Toda že naslednje jutro
je bilo slišati s ceste proti Kobaridu drdranje
vojaških tovornjakov, pa tudi nekakšno nerazum-
ljivo kričanje in petje vojaških pesmi. Kmalu
potem je nekdo pritekel v vas, da se v Kobaridu
zbira množica razgrajaških Italijanov, ki kričijo:
Smrt ščavom!

— Najbrž bodo razbijali po Kobaridu, kakor
so na Tržaškem in v Istri. Volaričev spomenik so
že razbili.

Mračno so se spogledali.

— Treba jih bo pregnati! Morali bi obvestiti
vse okoliške vasi in pohiteti Kobaridu na pomoč!

Tako je rekel Marjutkin Andrej, ki mu je bilo
takrat dvaindvajset let, in že zbiral okrog sebe
fante, ki so bili takoj pripravljani, da bi šli v
Kobarid nad italijanske razgrajake, pridružili pa
so se jim tudi nekateri moške.

A je bilo že prepozno. Iznad Kobarida je švignil
pod nebo prvi plamen, takoj nato pa se je dvignil
črn dim tudi iz nekaterih drugih vasi.

— Razbojniki! Požigajo!

Nemočni so opazovali dim in plamene, ki jih je
bilo vedno več. Niso opazili, da se iz gozda za nji-
hovim hrbtom mačje pomika proti njim ardiška
in fašistična tolpa in da jo vodi učitelj, tako kakor
je Judež Iškarjot davno nekoč vodil rimske vojake
in judovske hlapce proti Oljski gori, kjer so potem
zgrabili Kristusa. Bilo jih je več kakor sto, v vasi
pa je bilo premalo moških, da bi se jim lahko
postavili po robu in jih zapodili. Mimo tega je tolpa
zarjula šele, ko je bila oddaljena samo nekaj kora-
kov od peščice prav tu pred hišo, odkoder je videti
čez vas, ki je nekoliko niže, proti Kobaridu.

Kaj se je potem dogajalo, ne ve. Moški so izne-
nadeni odskočili, Franc je kriknil njej in otroku,
naj zbežita, pa so že Italijani planili mimo njiju za
možmi in fanti, ki nenadnega italijanskega naskoka
niso mogli zadržati. Šele tedaj, ko so Italijani in
vsi, ki so bili še malo poprej na bregu pred hišo,
izginili med hišami v vasi pod bregom, je zagle-
dala na tleh Franca, negibnega in mrliško bledega.

— Franc!

— Tata!

Z Žefkom sta planila k njemu in opazila, da ima
lice, ki ga prej nista videla, zalito s krvjo.

— O bog! — se ji je stemnilo pred očmi. Sklo-
nila se je nadenj in pritiskala uho k njegovemu
srcu, a ni slišala ničesar razen bitja lastnega srca,
ki ga ji je bolečina hotela raztrgati. Šele potem je
poiskala možovo biko in začutila, da še slabotno
utripa.

Ta utrip jo je spravil skoro v blazno veselje.

— Živi! Živi!

Žefek je tedaj že prinesel iz hiše obveze, ki jih
je hranila še iz tistih dni, ko je Franc pobegnil
iz Judenburga in se potem skrival v gozdovih.

Toda njeno veselje je kmalu ugasnilo. Franc je
bil nezavesten. Z Žefkom sta ga položila na poste-
ljo, skušala sta ga spraviti k zavesti, a je obupana
spoznala, da ga brez zdravnika ne bosta mogla.

TIGROVEC ŽEF

MIHA KLINAR

A kako priti do zdravnika?

Prav ničesar ni mogla storiti za moža. Ne da
bi se zavedel, se mu je ponoči ustavilo srce, zunaj
pa so plameni gorečih hiš še vedno razsvetljevali
temo...

Šest let je že od tedaj. Šest let od tistega dne
krvave in ognjene groze. Žefku je bilo takrat šele
devet let. Zdaj mu jih je petnajst.

In prav v teh letih bi najbolj potreboval očeta
O, zakaj takrat nismo poslušali Jožefa, prodali
domačijo in pobegnili?

In kakor že mnogokrat, kadar so jo drobili ti
žalostni spomini, sliši tudi sedaj v sebi Francov
glas:

— Nekdo mora ostati na svoji zemlji. Samo toli-
ko časa bo naša, dokler bomo na njej kljubovali
tuji ujmi. Ko bi šli vsi in jo zapustili, potem bi nas
zapustila tudi domača gruda.

— O Franc, moj Franc...

Kamen bolečine v grlu se ji drobi v solze.

Tudi danes se pripravlja k neurju.

— Reši nas vsega hudega, Gospod...

ŽEF se umiva in od strani pogleduje mamo.

— Že spet joče. Kadar se pripravlja k nevihti,
joče in moli. Uboga mama...

Žef ji ne zameri žalosti ne solz, ki so tako pogo-
sto na njenih licih vse od tistega strahotnega dne
pred šestimi leti, ko so fašisti do smrti pobili
očeta.

— Prekleti! Prekleti!

Mati joče, Žef pa že šest let preklinja ubijalce.
Ne samo zaradi pokojnega očeta, marveč zaradi vse
ga, kar je pod fašisti doletelo slovensko ljudstvo

Mati ima solze in molitev, Žef sovraštvo in kletev

— Žef, očetov in narodov maščevalec boš!

Tako mu je lansko poletje rekel Andrej.

In prav tako je rekel svojemu bratu Janku, ko
ju je sprejel in vpeljal v bojne skrivnosti tigrovske
organizacije.

Razgovor z bodočimi ključavničarji- varilci in električarji

Tako kot se izteka šolsko leto in dve oziroma triletno šolanje za nekatere učence poklicne industrijske šole in šole za specializirane metalurške poličice, tako se iztekajo tudi naši razgovori z učenci teh dveh šol, ki bodo že čez dober mesec ali dva delavci v velikem delovnem kolektivu naše železarne. Čeprav v naših razgovorih nismo mogli zajeti prav vseh, pa so bile misli teh, s katerimi smo se pogovarjali, misli tudi ostalih in zato tudi toliko pomembne, da bi jih morali prebrati vsi, ki se v železarni ukvarjajo s kadrovsko politiko, pa tudi tisti, ki sodelujejo pri oblikovanju poklicnih kadrov. Ti kadri so v železarni jedro in večina kolektiva ter za to zaslužijo vso pozornost.

Se včeraj zamegljen perspektiva železarne, je danes zelo jasna. Če smo bili še včeraj predvsem jeklarji, smo danes in jutri vedno bolj predelovalci svojega jekla in to vedno bolj moderni predelovalci. To pa so nedvomno zelo pomembni argumenti za vse mlade ljudi, ki zaključujejo šolanje in se odločajo za svoj bodoči poklic. Če je bila še včeraj železarna za mnoge mlade nezanimiva zaradi svoje sivine in težaškega dela, je to vsak dan manj za večino poklicev, vsak dan je bolj svetla in perspektivna. Morda je še edini, ali vsaj najpomembnejši vzrok, da mladi premalo vedo o njej in da jo še vedno preveč gledajo skozi plavže in jeklarno. Končno pa bi morali mladi vedeti tudi to, da so njihovi očetje in bratje v železarni pustili precej minulega dela, da bo njim lepše in boljše, da bo njim lažje delo.

Pustimo razmišljanja in pogledimo kaj bodoči ključavničarji-varilci in električarji mislijo o svojem poklicu in perspektivi:

CENA KOVAČIČ je doma na Jesenicah, kjer je na osnovni šoli Tone Čufar zaključil tudi svojo osnovnošolsko učno obveznost.

»Najprej sem se odločil za električarja, ker pa nisem naredil sprejemnega izpita (takrat so bili zadnje leto sprejemni izpiti — prip. ur.), sem šel v uk za ključavničarja — varilca. Danes pa sem tudi s tem poklicem zadovoljen in ni mi žal. Poklic niti ni težak, je pa zelo natančen in zanimiv. Tehnologija varjenja je namreč zelo napredovala in bo še. Pred delom v železarni nimam nobenega strahu, ker rad delam svoj poklic in železarno tudi že poznam. Moram priznati, da mi je v začetku na poklicni železarski šoli šlo bolj težko, ker se način šolanja precej razlikuje od tistega v osnovni šoli. Že prvi teden se srečam s pilo in kladivom, večjo natančnostjo itd., na kar seveda nismo bili navajeni. Počasi pa se vsega tega navadiš in potem gre vedno bolje. V šoli sem dobil veliko teoretičnega in praktičnega znanja,

vem pa, da se bom moral še učiti, predvsem pa si pridobiti še več praktičnega znanja in izkušenj. Po opravljenih zaključnih izpitih in zadnjih šolskih počitnicah se bom zaposlil v železarni, zelo rad pa bi nadaljeval šolanje na kakšni večerni strokovni šoli.«

V prostem času Cena poleg učenja, ki vzame precej prostega časa, sem in tja pogleda kakšno kino predstavo, prebere dnevne novice ali gleda televizijske oddaje.

Naš sogovornik se je letos udeležil tudi poklicnega tekmovanja na V. festivalu dela mladine v Zenici. Na tekmovanju s praktičnega dela je sodelovalo 69 poklicnih šol iz vse Jugoslavije, ki so zastopale 11 strokovnih poklicev. Vseh skupaj se je v praktičnem znanju pomerilo 762 učencev. Cena je v avto-genem varjenju zasedel drugo mesto.

MARJAN KLINAR je Jeseničan, obvezno šolanje je zaključil na osnovni šoli Tone Čufar.

»Nameraval sem biti električar pa nisem naredil sprejemnega izpita in zato sem se odločil za ključavničarja — varilca. Tudi ta poklic je lep in končno mi tudi ni žal, vseeno pa bi bil raje električar. Poklic ni težak, je pa dovolj zanimiv in natančen, strokovno pa dovolj zahteven. Je sicer tudi nekaj škodljivih vplivov — plini, svetloba, toda nekaj negativnih vplivov ima vsak poklic. Prvi koraki na poklicni šoli so se mi zdeli težki, kajti ni enostavno premostiti tisto, dosti breskrbno osnovnošolsko obdobje in se vživeti v precej drugačen način šolanja. Z meseca v mesec gre bolje in se potem popolnoma vživim v sistem poklicnega šolanja. Šola se mi zdi dobra in smo dobili precej teoretičnega znanja in praktičnih osnov. Praktičnih znanj smo dobili premalo in se bo potrebno še veliko učiti in izpopolnjevati v praksi. Zelo rad bi se ob zaposlitvi vpisal oziroma nadaljeval šolanje na večerni tehnični šoli.«

Marjan je tudi povedal, da v prostem času zelo rad igra namizni tenis in je član kluba Murova, ki deluje v okviru jeseniškega namiznoteniškega kluba. Rad prebira tudi časopise, si ogleda kakšno filmsko predstavo, pred televizijskim sprejemnikom pa pravi, da je že kar preveč. Seveda pa pomaga tudi doma če je potrebno, precej časa pa vzamejo tudi šolske obveznosti.

MIRO HORVAT je prav tako Jeseničan, ki je zaključil obvezno šolanje na osnovni šoli Tone Čufar.

»Za poklic električarja sem se odločil skupaj s sošolcem Ceno Kovačičem, le s to razliko, da sem jaz poskušal v Kranju. Vendar je bilo težko, vsakodnevna vožnja v Kranj utruja in po enem letu sem se odločil za poklic ključavničar — varilec. Ta poklic je zelo dober in sem vesel, da sem se izučil, ker zelo rad varim in prav uživam, če mi delo uspe. Jeseniška železarska industrijska šola se mi zdi dobra, le pri praktičnem pouku nekateri posamezniki preveč zafrkavajo glede učenceve zunanosti, mislim, predvsem na dolge lase. Prav je, da zahtevajo, da ima učenec negovane lase in pri delu tudi zaščitene, ni pa prav, da jih pošiljajo strič.

V teh treh letih smo se precej naučili tako v šoli, kakor na praksi v tovarni. Tako, da me delo v železarni ne skrbi, ko sem bil na praksi v montažnem obratu, sem se kar dobro počutil. Delo je včasih zelo umazano, pa kar gre. Nič si pa ne domišljam, da že znamo vse. Še kako se bo treba izpopolnjevati v praksi, pa tudi marsikaj še nanovo učiti, saj se tehnolo-

gija varjenja stalno spreminja in napreduje.«

Največ prostega časa Miro posveti glasbi. Poje kar v dveh pevskih zborih in sicer pri moškem pevskem zboru Jeklar in pri mladinskem mešanem zboru Blaž Arnič. Zbirati tudi plošče, rad pogleda kakšen film ali televizijsko oddajo, pa tudi zapleše rad. Veliko prostega časa pa mu vzamejo priprave za šolo.

JANEZ STARE, Jeseničan, ki je zaključil šolsko obveznost na osnovni šoli Tone Čufar.

Električarja pri pripravah za zaključni izpit

»Za poklic električar sem se odločil, ker me je poklic veselil in zanimal. Danes mi niti najmanj ni žal in prav nič nisem razočaran, čeprav vem kakšna dela me v železarni čakajo. Poklic se mi ne zdi niti težak, mislim, da ne zahteva veliko fizičnega napora, pač pa natančnost in pazljivost pri delu ter večjo miselno koncentracijo. Teoretične osnove sem dobil dovolj, pa tudi nekaj praktičnih znanj, največjo prakso pa dobiš na delovnem mestu. Delo v železarni bo zahtevalo stalno izpopolnjevanje, ker se tudi proizvodna tehnologija stalno menja in izpopolnjuje, oziroma ker je v tovarni vedno več novih strojev in naprav pa tudi v elektro stroki je vsak dan kaj novega. Menim, da bi pri praktičnem delu v železarni v času učne prakse morali imeti več samostojnega poklicnega dela ob nasvetih in nadzorstvu instruktora. Tako pa smo včasih opravljali tudi dela, ki bolj malo sodijo v stroko. To pravim zato, ker mislim, da je pri dvodnevni tedenski praksi škoda časa oziroma bi tega morali izkoristiti za resnično praktično usposabljanje. Po zaključnih izpitih se bom zaposlil v železarni oziroma šel na odsluženje vojaškega roka, potem pa se bom znova zaposlil in nadaljeval šolanje na večerni tehnični šoli.«

Prosti čas Janezu mineva pri športu — nogomet, košarka — prebere tudi dnevno časopisje ali pogleda televi-

zijsko oddajo, včasih gre v kino, če je kakšno delo doma, tudi pri tem pomaga, sicer pa tudi šola in učenje zahtevajo svoj čas.

TATJANA HOMEČ, je ena izmed dveh deklet, ki letos med 13 električarji zaključuje triletno šolanje. Doma je na Jesenicah, kjer je tudi končala osemletno obvezno šolanje.

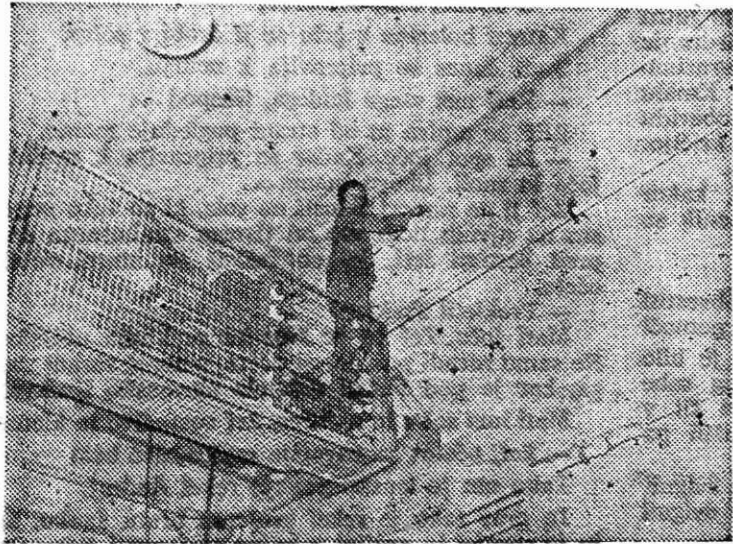
»Ko sem zaključila obvezno šolanje nisem dobila učnega mesta za trgovko in sem se prijavila na poklicno industrijsko šolo za poklic

električar. Naredila sem sprejemni izpit in bila sprejeta. Danes reči, da mi je žal, ko sem že skoraj izučena, je nekoliko čudno, res pa me poklic ne veseli. Ne rečem, da poklic za dekleta ni primeren, ker ni težak, le pazljiv moraš biti in miselno pri delu, pa gre. Tudi pri praktičnem delu so gledali na to, da s sošolko nisva delali na višini. Prav gotovo je za dekleta, ki bi jo tako delo veselilo, poklic zanimiv in lahko bi ga opravljala. V teh treh letih smo teoretične osnove dobili dovolj, nekoliko manj praktične, kar pomeni, da se bo potrebno še učiti, predvsem pa praktično izpopolnjevati. Po opravljenih izpitih se bom zaposlila v železarni, namen pa imam nadaljevati šolanje na večernem oddelku tehnične srednje šole — strojni oddelok.«

Ko sva se pogovarjala o njenem prostem času, mi je zaupala, da doma pomaga pri gospodinjstvem delu, rada gleda televizijo, tako kot vsi mladi tudi ona rada zapleše, prebere kakšno knjigo, precej časa pa ji vzame tudi učenje.

MILOŠ MOZINA je doma na Blejski Dobravi, osnovnošolsko obveznost pa je zaključil v osnovni šoli Tone Čufar.

»Po končani osnovni šoli sem se odločil za poklic električarja, ker sam nisem vedel kam. Takrat so namreč želje zelo velike. Najprej sem se zanimal za elektrotehniško

Bodoči električar pri praktičnem izpitu

jo v svoj poklic

šolo v Kranju, ker pa so precejšnji stroški, sem se ogrel za poklic elektrika. Danes po treh letih lahko mirno rečem, da mi ni žal in če bi se moral še enkrat odločiti za poklic, bi se znova, vendar to pot zavestno za elektrika. Delo elektrika je namreč zelo raznoliko, delaš na različnih strojih in napravah, delo se od primera do primera spreminja in to daje privlačnost in zanimivost našemu poklicu. V pogledu fizičnih naporov poklic ni zahteven, pač pa zahteva veliko pazljivost, doslednost, natančnost in veliko mero odgovornosti. V teh treh letih učenja ne bi mogel reči, da sem dobil dovolj. Teoretičnih znanj morda celo več kot smo mislili, praktičnih pa neprimerno manj. Mislim, da bi se moral praktični pouk na učnih napravah v šolskih delavnicah organsko dopoljevati z enakim ali podobnim delom v tovarni na konkretnem delu ali primerih. Tako pa je dvodnevna tedenska praksa v Železarni včasih zelo neučinkovita. Opravljaš razno razna dela, ki imajo bolj pomožen značaj, ali kaj čistiš, prinašaš iz skladišča elektro material in podobno. Ne rečem, da učenec v učni dobi tudi tega ne sme delati, vendar pa se mi zdi škoda časa. Zavedam se pa, da se bo potrebno na delovnem mestu, ne glede na tako ali drugačno prakso, še vedno učiti in izpopolnjevati pridobljeno znanje. Po opravljenih izpitih se bom zaposlil v Železarni, po odsluženju vojaškega roka pa bi rad nadaljeval šolanje na večernem oddelku tehnične srednje šole — strojni oddelok.

Zelo veliko prostega časa Miloš preživi med taborniki — čebelicami in medvedki na Blejski Dobravi. Znano je, da taborniki na tem območju zelo dobro delajo. Sodeluje tudi v mladinski organizaciji na teŕenu, ki prav v zadnjem času kaže neke vrste renesanso. Je tudi član Odra mladih in igra v gledališču, seveda je tudi redni obiskovalec vseh predstav, tako da mu za kaj drugega, razen za obvezno učenje, celo zmanjka časa.

MATJAZ PEČAR je doma v Kranjski gori, kjer je tudi zaključil osemletno obvezno osnovno šolo.

»Ko sem se odločal za poklic elektrika ga nisem poznal, razen to, da ima opravka z elektriko. Posvetoval sem se malo s starši, malo v šoli z učiteljem in sem se odločil. Danes sem povsem zadovoljen, ker sem prepričan, da sem se prav odločil. Fizično poklic ni zahteven, malo je umazan, pa še to je odvisno kaj delaš. Sicer pa zahteva veliko previdnost, natančnost in pozornost pri delu, je pa zanimiv in zelo

raznolik ravno v Železarni, kjer se srečuješ z zelo stari mi napravami in stroji pa tudi najmodernejšimi. V tretletnem šolanju smo dobili precej, predvsem veliko teoretičnega znanja, medtem, ko v praksi nismo dovolj podkovani, kakor pravimo. Sicer je na eni strani praktičen pouk zelo ugoden, ker ga opravljaš v neposredni proizvodnji oziroma v tovarni, vendar ga je premalo. Zdi se mi, da včasih tudi premalo organiziran in sinhroniziran z delom v šolskih delavnicah. Vse to pa seveda pomeni, da se bomo morali na delovnih mestih še marsikje naučiti in še marsikakšno vrzel izpopolniti. Po opravljenih zaključnih izpitih se bom zaposlil v Železarni, če se bo dalo, pa bi rad nadaljeval šolanje na večerni tehnični srednji šoli — strojni oddelok.

Najljubše razvedrilo v prostem času je Matjažu šport in sicer roket in smučanje. Pomaga pri kakšnem delu tudi doma, če je potrebno, televizijo gleda bolj malo, sicer pa pravi, da mu časa kar zmanjka.

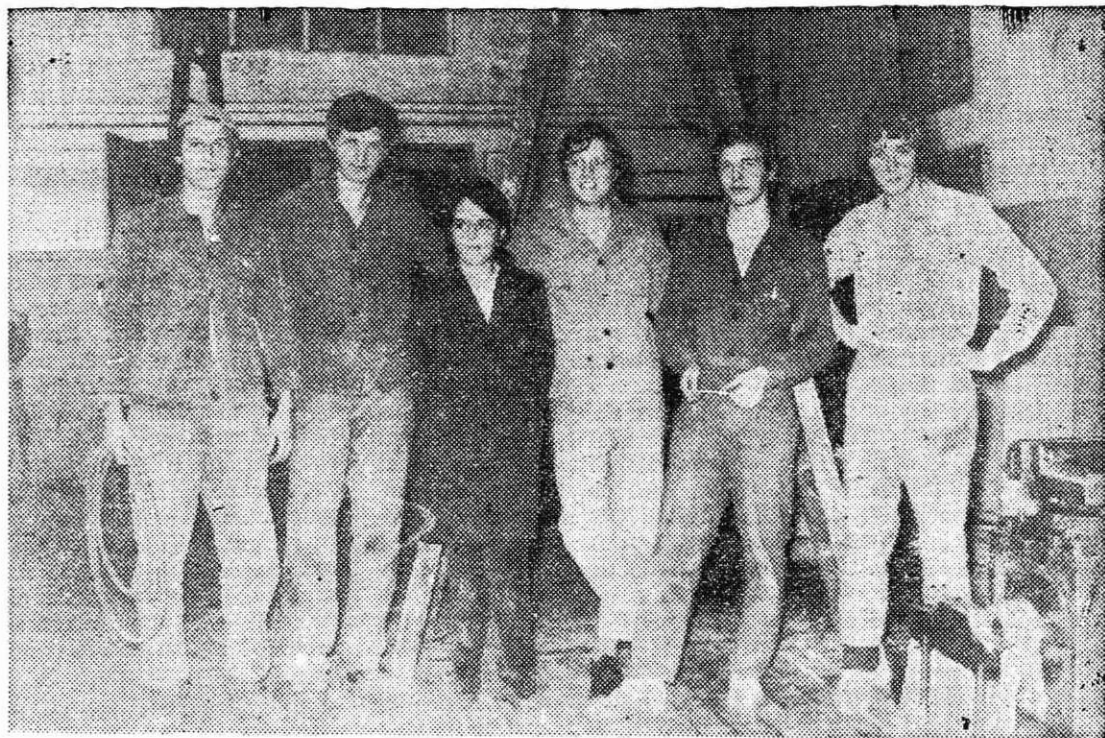
STANE PETROVČIČ je doma v Begunjah, od koder se vsak dan vozi, osnovno šolo pa je zaključil v Radovljici.

»Še sam ne vem kako sem prišel do tega poklica, najprej sem imel namen nadaljevati šolanje na tehnični srednji šoli, končno pa sem pristal kot učenec poklicne šole v oddelku elektrika. Izgleda, da sem popolnoma prav ravnal, saj sem s svojim poklicem zelo zadovoljen, mi je všeč in ga rad opravljam. Poklic v fizičnem pogledu ni težak, pač pa zahteva stalno zbranost pri delu, pozornost in natančnost. Teoretičnih znanj sem v teh treh letih dobil precej, tudi nekaj praktičnih osnov, vendar pa se bo potrebno pri bodočem delu še precej potruditi, da bomo dobili to, kar nam je za samostojno delo potrebno. Sistem poklicnega usposabljanja se mi zdi zelo dober in tudi pogoji šolanja so dobri.

Na zadnji seji predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, dne 8. junija, so razpravljali o udeležbi na proslavah v Tuhinju in Zadobrovem, o pobratenju z mestom Valjevo in o zbiranju gradiva ZKS in delavskega gibanja na Gorenjskem.

Dogovorili so se, da se bo zbora aktivistov, ki bo v Tuhinju 25. junija, udeležilo približno 150 aktivistov, borcev in mladine. Potovali bodo s tremi avtobusi, ki bodo iz Kranjske gore odšli ob 6,30, izpred bolnice na Jesenicah pa ob 7,00 uri.

Na proslavo obletnice usta-

Šest bodočih elektrikaev od 13, kolikor jih letos zaključuje šolanje

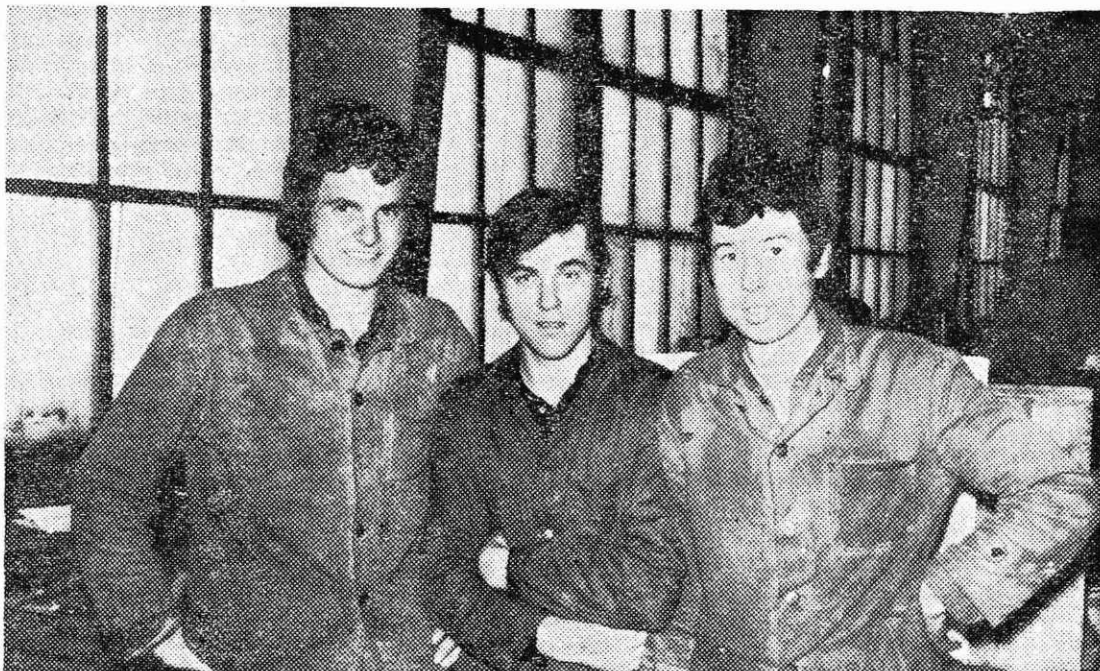
Pri praktičnem pouku v Železarni pa smo dobili bolj malo, delali smo vse mogoče stvari, s samim poklicnim delom pa nismo imeli dovolj stika. Po opravljenih izpitih, če bom oproščen vojašine za štiri leta, se bom zaposlil in obiskoval večerno srednjo tehnično — strojni oddelok. Če pa bom moral k vojakom pa bom to poskušal po odsluženju vojaške obveznosti.

V prostem času je Stanetu najljubše razvedrilo glasba, pa tudi bere veliko. Pomaga tudi kaj doma, za televizijo pa mu ni kaj prida.

ZAKLJUČEK

Vsem učencem, ki so nam v razgovorih v tej rubriki pomagali ovrednotiti posamezne poklice in predstaviti sistem in pogoje poklicnega usposabljanja na železarskem

izobraževalnem centru, se zahvaljujemo za sodelovanje. Hvala tudi za mnogo izrečenih misli in idej, ki zaslužijo pozornost tako vodstva poklicne industrijske šole, kot kadrovskega sektorja Železarne. Njim in vsem njihovim sošolcem želimo, da bi kar najbolj uspešno opravili zaključne izpite in da bi srečno in uspešno startali v svoje poklicno življenje.

Bodoči ključavničarji-varilci z optimizmom gledajo v bodočnost

Občinski odbor ZZB NOV Jesenice o tekočih nalogah

novitve slovenske vojske, ki bo v Zadobrovem pri Ljubljani, bo od Jesenic do Ljubljane—Polje, 4. julija, vozil poseben vlak. Udeleženci bodo imeli 50 % popusta. Predvidevajo, da se bo te proslave udeležilo približno 500 občanov naše občine. Dva dni pred začetkom proslave pa bo šel po poteh partizanskih obeležij mladinski Cankarjev bataljon. Prva njegova pot bo do Valvasorjeve koče, kjer je bil leta 1942 ustanovljen Cankarjev bataljon. Pot bodo nadaljevali na Pokljuko, kjer bodo poleg drugih počastili spomin padlim pr-

voborcema Jožeta Stražišarja in Staneta Bokala. Mladinski Cankarjev bataljon, ki ga bo vodilo nekaj izkušenih partizanov, se bo na prireditvenem prostoru v Zadobrovem pridružil prvoustanovljenim odredom in slovenskim brigadam.

V zvezi s pobratenjem mest Jesenic in Valjeva je predsednik Franc Konobelj-Slovenko poročal o obisku delegacije z Jesenic v Valjevu. Povedal je, da so se dogovorili o sodelovanju na gospodarskem, kulturnem in turističnem področju.

Kar zadeva zbiranja zgo-

dovinskega gradiva ZKS in delavskega gibanja na Gorenjskem, je predsednik poročal o posvetu, ki se ga je udeležila Lidija Šentjurc.

Sprejeti so bili spodbudni sklepi in predlogi. Za člana komisije, ki bo delovala na tem področju pri občinski konferenci ZKS Jesenice, so imenovali Viktorja Bruna. Zadovoljni so bili tudi z obvestilom, da bo na Jesenicah s časom urejen razstavi paviljon in da se bo Kosova graščina morala postopoma preurejati v muzej delavskega gibanja na Gorenjskem.

B.

Novice iz jeseniške občine

Proračun občine je po petih mesecih letošnjega leta še vedno pod predvidevanji. Skupno s prispevkom za uporabo mestnega zemljišča je plan dohodkov za letošnje leto 24.747.000 novih dinarjev. Od tega je ob koncu meseca maja realiziranih 7.375.234 nove dinarje, kar je namesto 41,67 % le 29,76 %. Tako je izpad sicer nekoliko manjši, kot ob koncu meseca aprila, vendar še vedno za 12 %. Za primerjavo naj še dodamo, da je letošnji izpad za okro-

glo 1,5 % manjši kot pa je bil ob istem času lani. Največji izpad dohodkov je pri taksah, saj je letošnji plan izpolnjen vsega z 9 odstotki.

Posebej se zbirajo dohodki za potrebe temeljne izobraževalne skupnosti. Ker so za potrebe šolstva izbrani dosti bolj zanesljivi viri, je izpad ob koncu maja le za 2,74 odstotka. Od celoletnih predvidenih dohodkov v višini 15.017.000 novih dinarjev, so v petih mesecih zbrali 5 milijonov 845.980 dinarjev.

Upokojencem razvedrilo

Nedavni občni zbor Društva upokojencev na Jesenicah je dal spodbudo za tovarštvo in družabnost med člani. Zelo uspešno predavanju profesorja Drage Ulaga, ki je bilo dobro obiskano, je sledil v nedeljo izlet pevcev-upokojencev v Litijo. Le-te so sprejeli na železniški postaji predstavniki pevskega društva Lipa v Litiji. Jeseniški pevci-upokojenci so se poklonili pred spominsko ploščo skladatelju Petru Jerebu z njegovo pesmijo Pisemce. Po kosilu so priredili kratek koncert na vrtu restavracije in se zadržali v tovariškem razgovoru s tamkajšnjimi pevci do odhoda. Ob slovesu

so prejeli v spomin brošure Pevsko društvo Lipa 1885 do 1970 in bili ponovno povabljeni na obisk v Litijo.

Včeraj, 15. t.m. je bil za jeseniške upokojence organiziran izlet v Kumrovec in v Podčetrtek. V Kumrovcu so si ogledali Titovo rojstno hišo in njegov rojstni kraj, v Podčetrtku pa so preizkusili moč atomskih toplac. Za izlet je bilo toliko zanimanja, da so morali najeti dva avtobusa. Komisija za rekreacijo, kulturo in oddihe bo organizirala poleg mesečnih predavanj tudi redne mesečne izlete in tako v čimvečji meri poskrbela za čimprijetnejšo jesen vseh jeseniških upokojencev.

Alkoholizem in klub zdravljenih alkoholikov na Jesenicah

Beseda klub oziroma pomen te besede je precej obširen in je navadno rekreacijskega pomena, predstavljamo si športne, umetniške in razne druge klube, kjer se ljudje razvedrijo, spoznavajo in na ta ali podoben način izkoriščajo svoj prosti čas.

Imamo pa še drugačne klube, ki ne obstajajo samo zaradi »hobija« in razvedrila, ampak zaradi potrebe — socialne terapije in socialne rehabilitacije. Namen kluba je, da zdravljeni alkoholiki, ki so bili hospitalno ali ambulantno zdravljeni, zdravljenje nadaljujejo v klubih s tem, da se rehabilitirajo in resocializirajo ter se vključijo v normalno delo in okolje.

V času prekomernega uživanja alkohola, je alkoholik izgubil večina vse prijatelje in znance, po zdravljenju pa si želi ponovno srečanj z družbo. Zaradi teh razlogov je organiziran klub, v kate-

rem se srečavamo vsak teden. Na sestankih kluba se pogovorimo o problemih članov in o njihovih družinah, težave na delovnem mestu in v družbi. Na sestanke morejo prihajati tudi ožji svojci zdravljenega alkoholika. Enkrat mesečno pa povabimo žene, odnosno svojce na sestanek in se pogovorimo o težavah brez navzočnosti članov kluba.

Naš klub šteje danes 34 članov, na zdravljenju pa jih je še šest, zgornja meja za uspešno delovanje kluba pa je 40 članov s svojci. Z ozirom na to bo potrebno misliti na ustanovitev novih klubov na Jesenicah. Menimo, da je problem alkoholizma v naši občini zelo pereč in le z zdravljenjem alkoholikov v bolnicah in nadaljno vodenje v klubu bi bila socialna zdravstvena služba kos tej težki nalogi.

Socialna delavka:
Vera ŠVENT

V torek se je sestal sekretariat aktiva komunistov — kulturnih delavcev. Kot je znano je bil v aprilu aktiv komunistov, ki delujejo na kulturnem področju, o kulturni dejavnosti pa je nato razpravljala tudi konferenca ZK Jesenice, ki je potrdila tudi določena stališča in predloge za nadaljnje delo. Obenem so tudi sklenili, da naj skupina, ki je pripravila aktiv, deluje še naprej kot sekretariat aktiva.

Na torkovi seji so člani ugotovili, da komite še do sedaj ni poslal stališč vsem kulturnim ustanovam in organizacijam. Komite naj bi tudi zahteval od kulturnih organizacij, da razpravljajo o sprejetih stališčih ter pripravijo predloge za izpolnitev posameznih zahtev. Sekretariat bo še pred počitnicami začel tudi nekaj konkretnih akcij za uveljavljanje kulture v delovnih organizacijah in na terenu, prek SZDL, Kulturne skupnosti in skupščine občine pa naj bi začeli razgovore o reševanju materialnih vprašanj kulture. Ker so menili, da je trenutno največ problemov na glasbenem področju v naši občini, bodo predvidoma 27. junija sklicali aktiv komunistov, ki delujejo na glasbenem področju, skupaj z vsemi predstavniki glasbenih ustanov in skupin.

Že za prejšnjo soboto je bilo predvideno občinsko tekmovanje najboljših ekip osnovnih šol z naslovom Kaj veš o prometu. Ker pa so zakasnil z deli pri asfaltiranju okolice osnovne šole v Kranjski gori, kjer bi moralo biti omenjeno tekmovanje, so se domenili, da bo srečanje mladitv še to soboto, 17. junija. Mladji bodo v dveh starostnih skupinah tekmovali v znanju prometnih predpisov, ter v praktični vožnji z dvokolesom.

Minulo soboto in nedeljo je bilo v Ilirski Bistrici v organizaciji republiškega sekretariata za narodno obrambo in republiškega odbora RK Slovenije tekmovanje ekip prve pomoči.

Tekmovanja se je udeležilo 48 medobčinskih ekip s skoraj 300 člani. Našo občino je zastopala ekipa prve pomoči odreda civilne zaštite skupščine občine Jesenice, ki so jo sestavljali: Mirko Podlipnik, Tomaž Ravhekar, Jože Razboršek, Peter Ferjan, Franc Oman in Avgust Delavec. Ekipa je zasedla 15. mesto in se tako uvrstila na drugo mesto med gorenjskimi občinami, saj od naše je bila boljša le ekipa radovljiške občine.

Novice iz radovljiške občine

V sredo 14. 6. je bila 40. seja obeh zborov občinske skupščine. Odborniki so obravnavali poročilo o dejavnosti Kulturne skupnosti Radovljica in njenem programu za 1972. leto, problematiko telesne kulture v občini ter sprejeli odlok o spremembi poslovnega časa trgovskih poslovalnic, gostinskih obratov in obrtnih delavnic. Na seji so imenovali novega ravnatelja osnovne šole Lesce, novega člana sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve in dali soglasje k imenovanju direktorja komunalnega podjetja Bled.

Na 9. seji občinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti, ki je bila v ponedeljek, so sklepali o vključitvi družbenih dejavnosti v akcijo za stabilizacijo, analizirali so vprašalnike o organizaciji in delu osnovnih sindikalnih organizacij ter obravnavali merila po Katalogu 3 o vrednotenju dela v prosveti.

V sredo 14. 6. je bila tudi seja koordinacijskega odbora za odnose med cerkvijo in družbo pri občinski konferenci SZDL. Zaradi nekaterih aktualnih vprašanj, ki zadevajo te odnose, so sklenili, da še ta mesec skličejo posvet vseh duhovnikov v občini. Ti posveti so postali že ustaljena praksa sodelovanja SZDL in duhovnikov.

Izvršni odbor Kulturne skupnosti je na zadnji seji potrdil predlog sklepa o ustanovitvi sveta gorenjskih kulturnih skupnosti in imenoval dva stalna predstavnika, ki bosta zastopala radovljiško kulturno skupnost v tem regionalnem organu.

V torek 13. junija so se pričela obvezna predavanja za rezervne oficirje, podoficirje in vojaške uslužbenke. Prva tema »Organizacija in izvajanje splošnega ljudskega odpora«, ki jo posreduje rezervni podpolkovnik Slavko Staroverski, bo na sporedu do 19. junija v vseh večjih krajevnih organizacijah ZRVS radovljiške občine.

Na VI. redni skupščini Zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Radovljica, pretekli teden, so med drugim ugotovili občutno pomanjkanje režiserskega, pevovodskega in dirigentskega kadra za amaterske skupine. Sklenili so, da bodo letos zaradi tega poslali na strokovne seminarje čimveč mladih perspektivnih kulturnih delavcev. Zavzeli so se za poživitev dramske dejavnosti v društvih ter za čim tesnejšo povezavo s turizmom, ki doslej ni bila vedno ustrezna. Za predsednika je bil ponovno izvoljen prof. Niko Rupel.

Krajevna organizacija SZDL v Begunjah je doslej veljala za eno od boljših organizacij v občini. V zadnjem času pa so nastale nekatere težave, zlasti kadrovske, zaradi česar trpi delo odbora. O tem in še drugih problemih so včeraj razpravljali na razširjeni seji odbora in se zavzeli za tesnejšo povezavo vseh organizacij in društev.

Med največje krajevne organizacije SZDL spada tudi področje Gorij. Letos so ustanovili krajevno konferenco in izvolili novo vodstvo, ki je na včerajšnji seji izvršnega odbora sprejelo obsežen program dejavnosti. Med poglavitne naloge sodi predvsem priprava programa za 1973 in javna razprava o delu krajevne skupnosti Gorje.

Izvršni odbor SZDL in krajevni odbor ZB v Gorjah sta predlagala, da bi se gorjanska šola preimenovala v Osnovno šolo bratov Žvan. Nova šola je bila dograjena 1964. leta, letos pa bo dala že prve absolvente osmega razreda. Tem so za zaključek šolanja namenili spominska darila — zbornik ZB Gorje Boj pod Triglavom.

Na občinskem sindikalnem prvenstvu v balinanju za leto 1972 v Radovljici je tekmovalo osem ekip. Prvenstvo in prehodni pokal je osvojila I. ekipa Verige iz Lesce, drugo mesto II. ekipa Verige, tretja pa je bila ekipa Almire iz Radovljice. Vse tri ekipe so prejele v trajno last spominske pokale, tekmovalci pa značke.

Tudi kroparsko društvo upokojencev razvija bogato družbeno aktivnost. Najpriljubljenejša dejavnost so občasni poučni izleti. Prejšnji teden je 52 upokojencev, pod vodstvom prizadevnega tajnika društva Franca Hafnerja, obiskalo Rogaško Slatino, Podčetrtek, Kumrovec in Brežice.

Te dni so v hotelu Grad Podvin končali s prenovitvami deli v grajskem poslopju, s čemer so pridobili nove komfortne sobe z 80 posteljami. Ta znani gostinski obrat bo odslej lahko privabljal najbolj petične goste.

Lovska koča na Taležu, last lovske družine iz Lesce, je spet odprta. Izletniki, planinci in lovci na Jelovici bodo lahko postreženi s pravim pršutom, domačo salamo in drugimi jedili, zadržuje novi upravnik tov. Fikfak iz Radovljice.

Peta premiera v gledališču

V sredo, 21. junija zvečer bo v amaterskem gledališču Tone Čufar peta premiera v letošnji gledališki sezoni. Drami E. O'Neill **STRAST POD BRESTI**, komediji, P. Ustinova **KOMAJ DO SREDNJIH VEJ**, komediji J. Devala **ETIENE** in pravljici M. Holkove **PEPELKA**, se bo pridružilo še delo iz domače dramske ustvarjalnosti: drama Ferda Kozaka **VIDA GRANTOVA**.

Ferda Kozaka (1894—1957) kot dramatika poznamo iz našega odra po pred leti uprizorjeni drami Punčka. V letih po vojni so amaterski odri zelo pogosto uprizarjali Kozakovo »malo smešno in malo žalostno zgodbo« Profesor Klepec. Bolj redko pa je na amaterske odre zašlo tretje Kozakovo dramsko delo **VIDA GRANTOVA**. Vzroki za to so na eni strani prav gotovo v zahtevnosti uprizoritve drame, na drugi strani pa tudi v sami zgodbi drame. Ferdo Kozak je vsa svoja dramska dela napisal pred vojno. **VIDA GRANTOVA**, s prvotnim naslovom Lepa Vida, je bila prva drama, v ciklusu treh dram, v katerih je Ferdo Kozak prikazal slovensko meščanstvo in njegov

politični in gospodarski vrh. S tem je v slovensko dramatiko vnesel novo vsebino, saj je vse do tedaj v slovenski dramatiki prevladovalo obravnavanje kmečkega človeka in življenja. Nadaljevanje **VIDE GRANTOVE** je bila Punčka, tretje drame o slovenskem meščanstvu pa Kozak ni dokončal.

VIDA GRANTOVA pa seveda ni samo izrek iz življenja predvojnega slovenskega meščanstva, temveč tudi umetniško sporočilo o odnosih, nasprotjih in iskanjih med ljudmi, o njihovem begu v svet hrepenenja in svetlih pričakovanjih, o obsedenosti človeka po posesti in lastni. **VIDA GRANTOVA** je drama o prepadu, ki loči svet pohlepa po dobrinah, ugodju

in lepota od sveta resničnega razumevanja in bližine med ljudmi. Na obeh straneh tega prepada so pota iskanja in želja po mostovih, pota, ki vodijo v tragična spoznanja in zlome. **VIDA GRANTOVA** je nastala med obema vojnama v času, ki je bil začuda podoben našemu času. »Zgrozil sem se nad lakoto do grla sitih ljudi,« pravi Tomo Grant in v tej misli je skrita dragocena izpoved, ki danes ne velja smo za nas in naš prostor, temveč za ves naš svet. In vendar Kozak, čeprav so njegovi junaki zaznamovani z nemočjo do lastne usode in načeti v vseh koreninah s strupom civilizacije, zaupa v človeka in njegovo bodočnost, saj se glavna junakinja Vida po vseh zlo-mih, razočaranjih in obupih dvigne v spoznanje, da je ves smisel in vrednost življenja živeti za človeka. Prav v tem spoznanju pa je vrednost drame **VIDA GRANTOVA** in z željo to spoznanje posredovati tudi drugim, je prišla na oder našega gledališča.

V naslovni vlogi Vide Grantove se bo predstavila ljubiteljskem gledališču dobro znana **MARJANA ČEBULJEVA**, ob njej pa bo v glavni moški vlogi Toma Grant nastopil naš rojak in Jeseničan **MIHA BALOH**. **MIHO BALOHA** predstavljata kot dramskega, filmskega in televizijskega igralca najbrže ni potrebno, pa tudi preobsežno bi bilo v okviru tega sestavka. Dovolj naj bo ugotovitev, da se je **MIHA BALOH**, ki je svojo igralsko pot začel pred 25 leti prav na deskah jeseniškega gledališča, kljub poklicni pre-zaposlenosti rad odzval vabilu za sodelovanje v tej drami. Prav gotovo ni to samo priznanje našemu amaterskemu gledališču, temveč tudi izredna priljubljenost, da se seznanimo neposredno z umetnikom — domačinom, ki je sloves slovenskega igralskega ponesel široko v svet, kot le malokdo pred njim. V ostalih glavnih vlogah nastopajo še kot Andrej Grant mladi in talentirani Matjaž Modic, v vlogi gospe Boringove, Vidine matere, Stanka Geršakova in v vlogi Mihaela Granta Bojan Čebulj, ki je tudi režiser in scenograf. V manjših vlogah pa še nastopajo Vera Staretova, Tatjana Koširjeva, Vera Smukavčeva, Bojan Dornik in drugi.

Vsi sodelujoči pri drami Ferda Kozaka **VIDA GRANTOVA** so se potrudili, da bi zadnja premiera v letošnji sezoni, ki obeta, da je naše amatersko gledališče spet stopilo na nekdanjo pot zavzetosti in uspešnosti, bila čim lepši zaključek gledališke sezone. Če k temu prištejemo še sodelovanje igralca **MIHE BALOHA**, potem lahko pričakujemo, da bo premiera drame **VIDA GRANTOVA**, gledališki dogodek, ki ga ljubitelji gledališča ne bi želeli zamuditi.

—nj

JEZIKOVNI POGOVORI

Zadnjič smo rekli, da so naslednji primeri nepravilni: Sprejme se vajenec.

Izgubila se je denarnica, če se najde, naj se vrne lastniku na naslov...

Pravilno bi se glasilo:

Sprejememo vajenca.

Izgubil sem denarnico; če jo kdo najde, naj jo vrne na naslov...

Takih primerov je še dosti, zato se bomo še malo pomudili ob njih.

Sezona letnih dopustov se je pričela in v tem času smo ljudje mnogo manj skopariti in stremimo za tem, kako bi čim bolj izkoristili denar, katerega smo bolj ali manj lahko hranili celo leto. Poti nas vodijo v gore, na morje, na izlete po bližnji in daljni okolici, v tujino itd. Marsikaj novega želimo videti in spoznati in marsikoga bo zanesla pot tudi v muzeje, na razstave in podobno. Nemalokrat boste naleteli na takole opozorilo:

Razstavljeni **PREDMETI SE NE SMEJO OTIPAVATI!**

Spet se to čudno sliši in nepotrebno je razlagati smisel opozorila, ki bi se moral glasiti:

Razstavljenih predmetov ne otipavajte!

Na tržnicah lahko preberete podobno in potrebno opozorilo:

Sadje (kruh) **SE NE SME OTIPAVATI!**

Ko boste plačevali nakupljene predmete po različnih trgovinah, boste lahko na hrbtni strani nekaterih računov brali:

Naknadne **REKLAMACIJE SE NE UPOŠTEVAJO!**

Če že povsod stremimo za lepim in pravilnim jezikom, potem bi moralo tudi tukaj stati:

Naknadnih reklamacij ne bomo upoštevali!

Družba je osnovala različna društva in organizacije z namenom, da bi se v njih zbirali ljudje enakih nazorov, hotenj, zanimanj, kjer bi lahko smotno porabili dragocen prosti čas. Ljudje se kako potrebujemo poleg vsakdanjih obveznosti tudi tiste, ki si jih nalagamo z veseljem in zadovoljstvom. Zakaj govorim toliko o tem? Zato, ker z njimi v zvezi dobivamo različna vabila in obvestila, ki so enkrat bolj, drugič pa slabše oblikovana. Tako bomo nemalokrat naleteli poleg splošne in jedrnatе vsebine na tole blagohotno željo:

VABI SE k največji udeležbi.

Pravilneje bi bilo:

Vabimo k največji udeležbi.

Kadar pa bo sestanek imel važnejšo nalogo, bo tudi opozorilo strožje:

OPOZARJA SE ČLANE, da je udeležba obvezna.

Tudi tokrat je raba srednjega načina s pomožnim glagolom »se« nerodna. Zakaj bi iskali zamotane poti pri našem izražanju, če lahko to povemo najbolj enostavno:

OPOZARJAMO ČLANE, da je udeležba obvezna.

Kaj bi še lahko prebrali na nekem vabilu? Na sestanek navadno pride veliko ljudi iz različnih koncev. Ker pa se take reči rade zavlečejo, vodstva želijo pravočasno začeti z delom da ne bi zapravljali časa v nedogled. To je čisto razumljivo in ljudje bi že sami morali vedeti, da niso edini povabljeni in bi morali priti točno. Izkušnje pa kažejo, da jih nekaj pride točno, drugi pa posamič vpadajo v prostor. Da bi se vsaj malo izognili takim zamudnikom, na vabilu še preberemo:

UDELEŽENCE SE NAPROŠA, da pridejo točno ob napovedani uri.

Še bolj napak bi bilo:

UDELEŽENCI SE NAPROŠAJO, da pridejo točno ob napovedani uri.

Taki primeri so redkejši. Oba popravimo takole:

Udeležence naprošamo, da pridejo točno ob napovedani uri.

Ljudje več ali manj radi govorimo. Pogovarjamo se o vsemogočih rečeh, zelo veliko pogovorov se suče okrog politike. To ni nič čudnega, saj se že tako v tej svetovni zmedbi komaj znajdemo. Ob kočljivih dogodkih v svetu večkrat slišimo:

Vsak dan **SE SLIŠI** kaka vznemirljiva novica.

No, pravilneje bi bilo, če bi rekli:

Vsak dan **SLIŠIMO** kako vznemirljivo novico.

Ena plast pogovorov se suče o politiki in to je bolj domena moških, med ženskami pa vse preveč trčimo ob klepetulje, ki so živa enciklopedija podatkov za vse žive, mrtve in zaljubljene od blizu in daleč. Posebno zadnji jih mogoče skrbijo in o njih lahkomišlno izrekajo hitre sodbe kot npr.:

Povsod SE JO VIDI.

Pravilno bi bilo:

Povsod jo lahko vidimo.

No, pa dovolj o tem, saj vsi kdaj radi poklepečemo. Še bom ostala pri gospodinjah. Le-te uporabljajo najbolj pogosto knjige, v katerih je mogoče prebrati kopico nasvetov, za kuhanje, pečenje itd. Npr.:

Nazadnje **SE TEKOCINA** še **PRECEDI** in **OHLADI**.

No, ni dvoma, kje je moč to najti, če to niso kuharske knjige. Prav tu bi najlažje uporabljali tvorni način in sicer večelno obliko, saj so nasveti naslovljeni naravnost na bralca oziroma poslušalca. Torej:

Nazadnje tekočino še **precidi** in **ohladi!**

Dve razstavi na Jesenicah

Prva samostojna slikarska razstava Romana Savinška

Nocoj ob 18. uri, bodo s kratkim kulturnim programom v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah, odprli prvo samostojno slikarsko razstavo domačina, akademskega slikarja in likovnega pedagoga Romana **SAVINŠKA**.

Slikar in likovni pedagog je bil rojen 1. 6. 1939 na Jesenicah, kjer je tudi obiskoval osnovno šolo in nižjo gimnazijo. Srednjo šolo je opravi-l v Beogradu, akademijo za likovno umetnost je obiskoval v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1965. Na akademiji je študiral slikarstvo pri prof. Sedeju. Leta 1966 se je zaposlil v posebni osnovni šoli na Jesenicah kot likovni pedagog, kjer pri svojem delu dosega izredne uspehe.

Razstava del mojstra umetnostnega kovaštva Joža Bertonclja

Mojster umetnostnega kovaštva **JOŽA BERTONCELJ** iz Kroke je našemu občinstvu že znan, saj se je z umetniško oblikovanimi izdelki na Jesenicah predstavil leta 1969. S svojimi kovanimi okenskimi mrežami, svečniki in drobno kovano plastiko se bo tako že drugič predstavil v čitalnici Delavskega doma na Jesenicah. Tudi njegovo razstavo bodo odprli nocoj ob 18. uri.

Joža Bertoncelj je bil rojen 8. marca 1901 v Kropi. Že kot enajstletni deček je pričel v železobitni zadrugi kovati skupaj z materjo in očetom. Leta 1937, ko je bila v Kropi ustanovljena umetna kovačnica, je v njej dobil mesto prvega risarja in kasneje kovača. V tej delavnici je vzgojil vrsto naslednikov. Po vojni je naiprej nadaljeval z

Kmalu se je aktivno povezal s slikarji, ki so združeni v likovnem krožku **DOLIK** pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice in v kulturno umetniškem klubu, ki deluje pri istem društvu. Zelo zavzeto in uspešno ter prodorno deluje med slikarji amaterji kot svetovalec in jim nesebično razdaja svoja slikarska znanja in spoznanja. Z njimi skupaj je doslej že večkrat razstavljal na kolektivnih slikarskih razstavah na Jesenicah.

Slikar slika v olju in mešani tehniki, najljubša tema pa mu je figuratika. Na razstavi predstavlja svoja dela nastala zadnje dve, tri leta, kolikor so mu bila dosegljiva, poleg najnovejših slik.

delom in vzgajanjem mladih kadrov doma, kasneje pa je odšel na Metalurški inštitut v Ljubljano, kjer je ostal tri leta. V tem času je postal član društva slovenskih likovnih umetnikov. Želja po domačem okolju, ga je, obogatena z novimi izkušnjami, pripeljala nazaj, najprej v Kamno gorico, kasneje pa v Kropo, kjer še danes ne-umorno dela.

Na sedanji razstavi predstavlja novo zbirko kovanih okenskih mrež, svečnikov in kovanih izdelkov drobne plastike, kar vse dokazuje njegovo občudovanje vredno delavnosti. Hkrati pa potrjuje, da je resnični mojster umetnostnega kovaštva.

Obe razstavi bosta odprti do vključno 28. junija vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

NOGOMET

NK Jesenice : NK Sava (ml.) 12:11

V nedeljo, 11. t. m. so mladi nogometaši na Jesenicah v razburljivem polfinalnem srečanju v regularnem času igrali z NK Savo neodločeno 3:3. Tekma sodi v okvir tekmovalja za pokal ZMJ. Ker podaljšek ni prinesel finalista, so streljali enajstmetrovke, pri čemer so bili Jeseničani bolj uspešni in zmagali z 9:8, tako da je bil končni rezultat 12:11.

Jeseničani so bili v prvem polčasu boljši nasprotnik in tudi vodili z goloma Kovačiča, Cimirotiča ter Kramarja Z. V drugem polčasu so zelo popustili, in dovolili gostom iz Kranja, da so z desetimi igralci izenačili rezultat.

Finalno srečanje (za Gorenjsko) so Jeseničani igrali na igrišču Stanka Mlakarja v Kranju s Triglavom, v sredo, 14. t. m. M. Cimirotič

NK Sava : NK Jesenice (ml.) 5:3 (2:0)

V zadnjem kolu mladinske gorenjske lige, so mladinci Jesenic igrali v soboto, 10. 6. v Kranju z moštvom Save. NK Sava je močan in zelo težak nasprotnik, ki Jeseničanom ne leži. Kljub temu pa je pomlajeno moštvo Jesenic v Kranju prikazalo dober nogomet predvsem v drugem polčasu.

Prvi polčas je pretekel v popolni premoči domačinov, ki so hitro povedli z 2:0 in napovedali katastrofo.

V drugem delu so Jeseni-

čani začeli igrati po tleh in ustvarili več priložnosti za gol. Vseeno pa so domačini povišali vodstvo na 3:0. Kocjan, ki je v drugem polčasu zamenjal Horvata, je znižal na 3:1. Pet minut za tem je isti igralec dosegel drugi gol. V tem ko smo pričakovali izenačenje so nogometaši Save povišali na 5:2. Razpoloženi Kocjan je svojo dobro igro zaključil s tretjim golom, ter končni rezultat srečanja 5:3.

M. C.

ROKOMET

Jesenice : Križe A 26:22

Igrišče za osnovno šolo, gledalcev 150, teren primeren za igro, sodnik Vidmar in Pičulin iz Kranja.

V tekmi za pokal SFRJ sta se na igrišču za osnovno šolo pomerili ekipi Jesenic in Križ A, ki nastopajo v zahodni konjski rokometni ligi. Tekma je bila že od vsega začetka zanimiva. Najprej so prišli v vodstvo gostje, ki so hoteli domačine z doseženo prednostjo že v začetku premagati, kar pa jim ni uspelo. V sedmi minuti je bil Zmitek izključen do konca tekme in Jeseničani so igro nadaljevali z igralcem manj, v vratih pa je bil Krmelj, ki je branil odlično, čeprav že dolgo časa ni treniral, ker je bil pri vojaki. Tekma je postala vse bolj hitra in ostra, da je moral sodnik večkrat izključiti kakšnega igralca obeh ekip. Proti koncu polčasa je Brejc zamenjal v vratih Krmelja in oba vratarja sta potem izmenično branila jeseniški gol.

V drugem polčasu so Jeseničani nekoliko popustili in gostje so s hitrimi protina-

padi dosegli gole. V drugem delu, drugega polčasa, ko so gostje vodili že s šestimi goli razlike, so Jeseničani začeli bolj nevarno oblegati vratarja gostov in začeli igrati mož na moža. Taka igra se je obrestovala in razlika v golih se je manjšala. Domačini so dosegli izenačujoči gol v zadnjih trenutkih igre. Igrati so morali še dva podaljška po deset minut. Jeseničani so takoj v začetku povedli in gostje ponovno izenačili, toda Jeseničani se niso dali premagati. Z igralcem manj toda z večjo borbenostjo v zadnjih trenutkih igre, so premagali igralce Križ A z rezultatom 26:22 in se zasluženo uvrstili v naslednje kolo tekmovalja za pokal SFRJ.

V ekipi zmagovalcev je treba pohvaliti Krmelja, Brejca, Pogačnika, Prešerna, Pavliča, Šturma in Geršaka, v ekipi pa so bili še Zmitek, Rebolj, Maučec in Zgonc.

Sodnika Vidmar in Pičulin sta sodila tekmo poprečno. tok

Hokejisti na Dunaju

Igralci HK Jesenice so v sredo, 14. t. m. odpotovali na Dunaj, kamor jih je povabilo dunajsko hokejsko moštvo na svoj turnir. Kvalitetno bo turnir zelo močan, saj bosta poleg domačega moštva in HK Jesenice, nastopila še

nemško moštvo Füssen in Slovan iz Bratislave.

Jeseničani iz različnih vzrokov niso odpotovali kompletni. Moštvo pa so okrepili Roman Smolej, Ivo Jan in Albin Felc.

NK Hrastnik : NK Jesenice 5:4 (4:0)

Predzadnje kolo v ZCNL je prineslo dosti presenečenj med katerimi je tudi srečanje med Jesenicami in Hrastnikom v Hrastniku. Pričakovali smo da bodo Jeseničani prinesli eno ali celo obe točki. To se ni zgodilo, ker so domačini kljub temu, da izpadajo iz lige proti Jesenicam igrali zelo dobro pa tudi zelo grobo.

Že v prvih minutah tekme so domačini prevzeli pobudo in začeli z napadi na gol Iliča. V vodstvo 1:0 so prišli v peti minuti igre z avtogolom levega branilca Ilijevskega, nekaj minut za tem pa še povišali na 2:0. V petnajsti minuti igre je v moštvo Jesenic izvršena menjava ko je Kralj zamenjal Ljušiča. Vseeno pa so domačini prvi polčas zaključili z visokim rezultatom 4:0.

V drugem delu igre so Jeseničani zaigrali bolj učinkovito. Po številnih priložnostih so prek srednjega branilca Kačarja znižali na 4:1 in 4:2. Takrat smo začeli upati, da bodo naši vsaj izenačili, ko je levo krilo Hrastnika petič zatresel našo mrežo. Domačinom je začelo pomanjkovati moči in Jeseničani so prevzeli iniciativo in z goloma Karahodžiča in Kralja, visoko vodstvo znižali na 5:4. Če bi tekma trajala vsaj še pet minut, bi Jeseničani zane ljivo rezultat izenačili.

Sodnik se na tekmi ni posebno izkazal in je sodil zelo slabo. Jeseničane je oškodoval za dve enajstmetrovki in dovolil zelo grobo igro domačega moštva. Vodstvo Jesenic je vložilo pritožbo.

Po tem kolu so Jeseničani na desetem mestu s 13 točkami in je malo upanja za obstoj v ligi ker obstaja možnost da izpadejo iz lige kar tri moštva. V nedeljo moštvo Jesenic igra popoldan na domačem igrišču z moštvom LTH iz Škofje Loke.

M. C.

ODBOJKA

V soboto, 9. VI. so jeseniške odbojkarice gostovale v Kamniku, kjer so zmagale z rezultatom 3:1 (-9, -8, 6, 0). Odigrale so le tri sete, pri rezultatu 1:1 in 10:6 za OK Jesenice, si je igrala OK Kamnika poškodovala koleno in ker domača ekipa ni imela zamenjave je srečanje pripadlo ješeniškimi odbojkaricam. Na zmago so računale, vendar priborjeno v igri, ne pa po nesreči oziroma malomarnosti, ki je odraz nezainteresiranosti kamniških mladink za ta šport. Jeseničanke so igrale dobro in so trenutno na tretjem mestu prvenstvene lestvice. V soboto igrajo zadnje srečanje Podmežakljo z ekipo OK Brani-ka.

Moška ekipa, ki je imela v nedeljo v gosteh ekipo OK Maribora, je po petih zaporednih porazih zaigrala bolje in srečanje dobila z rezultatom 3:0 (11, 12, 7). Na trenutke smo videli igro, ki je značilna za Jeseničane, požrtvovalnost in preciznost. Zmaga, ki so si jo priborili v nedeljo brez Potočnika, ki je na odsluženju vojaškega roka, je za Jeseničane zelo pomembna, saj so si tako že nekako zagotovili solidno uvrstitev v družbi ekip II. zvezne lige. Trenutno so zopet na tretjem mestu prvenstvene lestvice. V nedeljo jih čaka zadnje srečanje v sezoni 71/72. Gostujejo v Sisku in bi jim dobljeni set ali dva lahko veliko pripomogel k dobri uvrstitvi na lestvici.

Puško v koruzo!

Odbojkarjem SŠD Kovinar je po vsaki tekmi, katero so odigrali na prostem, kopnela vna za nadaljnje delo. Tudi kritika, da je treba trenirati v takšnih okoliščinah kakor se igrajo tekme, jim ni šla do živega. Pretekli dve nedelji so gladko izgubili z rezultatom 0:3 najprej doma z OK Sava iz Črnuč, nato pa še v Bovcu, kjer so v treh nizih dosegli vsega skupaj le 13 točk. Zato bodo v prihodnji sezoni ti mladeniči poskušali srečo v drugih sredinah kljub temu, da bi moštvo sicer ostalo v ligi. Pred zadnjim kolom je stanje na lestvici takšno, da jih moštvi Elektrokovine iz Maribora in Trebnjega ne moreta več prehiteti.

Na dvorišču za gimnazijo je zavladovalo mrtvilo. Z gradbišča bližnje stolpnice na severni strani je namreč padalo vse razen živih Gradisovcev. Zato ni več mogoče uporabljati naprav za telesno vzgojo, ki so nad dve desetletji nudili mladini možnost

za razvedrilo po končanem pouku.

Moštvo SŠD Kovinar se bo poslovilo od maloštevilnih simpatizerjev z dvema tekma in sicer v petek, dne 16. junija ob 18. uri v tekmi z OK Triglav iz Kranja in v soboto, dne 17. junija ob 16. uri v tekmi z moštvom OK Izola. Obe tekmi bosta na igrišču v Športnem parku.

T. S.

TRIM

BALINANJE

V soboto in nedeljo je bilo v Novi Gorici slovensko prvenstvo četverk v balinanju. Nastopilo je 16 ekip iz vse Slovenije. Ekipa so bile razdeljene v štiri skupine. Jeseniška ekipa, za katero so igrali Dornik, Bazo, Vudrič, Gučanac in Pavlič je bila v skupini, v kateri so bile še Šiška - Ljubljana, Skala - Sežana in Radovljica. Prvo igro so naši igrali s Šiško in izgubili s 13 - 6, nato pa so premagali Skalo 13 - 3, nazadnje pa še Radovljico s 13 - 11. S tem so se uvrstili med osem ekip, ki so v nedeljo igrale za uvrstitev od 1. do 8. mesta.

Jeseničani so tokrat igrali v skupini, v kateri so bile še ekipa Šiška, Zaba - Ljub-

Uspeh ob pravem času

ljana in Goriška Brda. Naši so srečanje z Brdi dobili s 13 - 9, nato so izgubili s Šiško 13 - 1. Sledila je odločilna igra ponovno z Brdi za uvrstitev med prve štiri ekipe letošnjega slovenskega prvenstva. To je bila tudi najlepša in najbolj razburljiva igra celotnega prvenstva, katero so Jeseničani po ogorčenosti, več kot štiri ure trajajoči borbi, odločili v svojo korist z najtesnejšim rezultatom 13 - 12. S to zmago so se uvrstili med prve štiri ekipe, ki so med seboj odločale o letošnjem slovenskem prvaku. V odločilnih igrah pa se je našim poznalo, da so utrujeni od težkih iger iz predtekmovalja, tako so ponovno klonili Šiški z 13 - 6,

v borbi za 3. mesto pa jih je premagala ekipa Ljubljana - Polje z rezultatom 13 - 5. Tako so naši igralci zasedli odlično 4. mesto, kar je največji uspeh, katerekoli jeseniške ekipe na republiških prvenstvih. Jeseničani so igrali dobro, posebno pa Pavlič in Bazo.

Vrstni red prvih štirih ekip: Nova Gorica, Šiška - Ljubljana Polje in Jesenice. Prvih sedem ekip ima pravico sodelovati na letošnjem državnem prvenstvu, ki bo 16. in 17. 9. na balinarskih igriščih Litostroja v Ljubljani. Našim igralcem želimo da bi se tudi na tem prvenstvu izkazali tako dobro, kot so se v Novi Gorici.

C. K.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

17. in 18. junija danski barvni film MAZURKA V POSTELJI, v režiji Johna Hilbarda, v gl. vlogi Ole Soeltoft, ob 17. in 19. uri.

19. in 20. junija angl. franc. CS barvni film ORLI NAD LONDONOM, v režiji Enzo C. Castellori, v gl. vlogi Frederick Stafford, ob 17. in 19. uri.

21. junija danski barvni film MAZURKA V POSTELJI, ob 19. uri.

22. in 23. junija angl. barvni film NEZNANI JUNAKI, v režiji Jose Giovanni, v gl. vlogi Lino Ventura, ob 17. in 19. uri.

24. junija amer. barvni film TISTI, KI ZAVDAJAJO PO ZNOJU IN SMRTI, v režiji Julio Buchs, v gl. vlogi George Hilton, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

17. in 18. junija angl. franc. CS barvni film ORLI NAD GNEZDOM, ob 18. in 20. uri.

19. in 20. junija danski barvni film MAZURKA V POSTELJI, ob 18. in 20. uri.

21. in 22. junija amer. barvni film BILLY KID, ob 18. in 20. uri.

23. junija angl. franc. CS barvni film ORLI NAD LONDONOM, ob 20. uri.

24. junija franc. barvni film LJUBEZEN V TROJE, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

17. junija ital. CS. barvni film TAJNI AGENT UPPERS-SEVEN.

18. junija ital. barvni film PLACANEC.

24. junija angl. franc. CS barvni film ORLI NAD LONDONOM.

Kino KRANJSKA GORA

17. junija ital. barvni film PLACANEC.

18. junija amer. barvni film BILLY KID.

22. junija angl. franc. CS barvni film ORLI NAD LONDONOM.

24. junija danski barvni film MAZURKA V POSTELJI.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

17. junija franc. barvni CS film MALENKOSTI, KI USTVARJAJO ŽIVLJENJE, ob 19. uri.

18. junija ital. CS barvni film TAJNI AGENT UPPERS-SEVEN, ob 19. uri.

22. junija danski barvni film MAZURKA V POSTELJI, ob 19. uri.

24. junija amer. barvni film BILLY KID, ob 19. uri.

Gledališče

SREDA, 21. 6. 1972, ob 19.30 uri

Ferdo Kozak: VIDA GRANTOVA — drama v 4 dejanjih — PREMIERA.

ČETRTEK, 22. 6. 1972, ob 19.30 uri

Ferdo Kozak: VIDA GRANTOVA — drama v 4 dejanjih — prva ponovitev.

SOBOTA, 24. 6. 1972, ob 19.30 uri

Ferdo Kozak: VIDA GRANTOVA — drama v 4 dejanjih — druga ponovitev.

NEDELJA, 25. 6. 1972, ob 19.30 uri

Ferdo Kozak: VIDA GRANTOVA — drama v 4 dejanjih — tretja ponovitev — režija in scena Bojan Čebulj.

V VLOGI TOMA GRANTA NASTOPA MIHA BALOH.

Zaključek sezone 1971/72.

Vse ljubitelje gledališča opozarjamo na zadnjo premiero v letošnji sezoni, v kateri nastopa v glavni moški vlogi Toma Granta naš rojak Jeseničan, MIHA BALOH.

Vstopnice rezervirajte na telefon 81-260.

ZAHVALA

Ob smrti mojega moža, svaka in strica

STANETA MIKSICA
invalidskega upokojenca
Železarne

se iskreno zahvaljujem vsem sovaščanom in njegovim bivšim sodelavcem iz konstrukcijske delavnice za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujem sindikalnemu odboru strojnih delavnic za venec, kolektivu konstrukcijske delavnice za vsakoletni obisk ob dolgotrajnem bolovanju, za njihovo materialno in moralno pomoč v času bolezni in ob smrti.

Zahvaljujem se za lepe in ganljive poslovilne besede sodelavcu Mihju Pogačniku. Najlepša hvala pevcem iz Naklega, ter vsem, ki so podarili cvetje in izrekli sožalje.

Zalujoča žena s sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dobrega, dragega moža, očeta, starega očeta, brata, svaka in strica

IGNACA SMOLEJA

še iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, počastili njegov spomin, izrekli ustmena in pismena sožalja, ga spremlili na njegovi zadnji poti ter darovali toliko vencev in cvetja.

Najlepša hvala sosedom Colnar in Mihelič posebno pa tetki Cilki za vsestransko pomoč ter Andreju Noču za vse opravljene usluge.

Zahvaljujem se dr. Tancarju za takojšnjo pomoč in dr. Rosensteinovi za zdravljenje.

Najlepša hvala voznikom avtomobilov za dragoceno uslugo ter pevskega zboru in godbi za žalostinke.

Zalujoči: žena Zora, hčerka Marija in sinova Nace ter Stane z družinami, hčerke Lidija, sin Drago in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki in boleči izgubi našega dobrega očeta, starega očeta in brata

JANEZA SMOLEJ

po domače Kajžnekovega ata se najtopleje zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam pomagali v teh težkih dneh.

Zahvaljujem se zdravnikom, ki so mu nudili pomoč in vsem, ki so ga ob njegovi dolgotrajni bolezni obiskovali. Zahvaliti se moramo vsem darovalcem vencev in cvetja, pevcem za žalostinke, govornikom za poslovilne besede, vsem, ki so nudili pomoč s prevozom, ter vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: hčerki Minka in Kati z družinama, sinova France in Ivan z družinama, sestra Ivana ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame ALOJZIJE ŠOBERL

se iskreno zahvaljujem zdravstvenemu osebju bolnice in zdravstvenega doma na Jesenicah, predvsem dr. Alojzu Novaku za trud, da bi jo ohranili pri življenju. Posebno se zahvaljujem vsem znancem in sosedom, ki so pomagali v zadnjih dneh življenja. Zahvaljujem se vsem darovalcem vencev in cvetja, predvsem kolektivu Stanovanjskega podjetja, športmetala in Smučarskega društva Jesenice ter vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti.

Zalujoči: sin Ciril z družino, sestra Angela z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, babice in tašče

CECILIJE GLOBOČNIK

se najlepše zahvaljujem zdravnikom za vso pomoč. Iskrena hvala sosedom, posebno Šuligojevi in Jamrovi za vso nesebično pomoč v času bolezni.

Topla hvala za darovano cvetje in vence obratu ERD in DES za venec in denarni prispevek.

Najlepše hvala pevskega zboru za ganljive žalostinke in vsem voznikom osebnih avtomobilov za prevoz.

Vsem, ki ste pokojnico spremlili na zadnjo pot in tako počastili njen spomin — iskrena hvala.

Zalujoče hčerke z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega ljubega moža in očeta

FRANCA BIZJAK

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste mu prinesli cvetja, ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam izrazili sožalje. Enako se zahvaljujem njegovim sodelavcem iz obrata PIV in gradbenega vzdrževanja za darovane vence, kakor tudi pevcem upokojevcem.

Posebno se zahvaljujem vsem prijateljem in sosedom za tolažbo in nesebično pomoč.

Zalujoči: žena Marija, hči Mimica in sinova Franci in Jožko

Republiški alpinistični tabor

Danes, 16. 6. se bo začel v dolini v Tamarju prvi letošnji republiški plezalno alpinistični tabor, ki je predvsem namenjen načrtni vzgoji mladih plezalcev in alpinistov.

Stene okoli Planice so visoka šola našega plezalnega športa in alpinizma. Plezalne smeri v rateških Poncah, Strugu, v Koncu, Špici in v Kotovi špici, so primerne za začetnike. Ostenja Jalovca, Šit, Travnika in Mojstrovke pa nudijo s V. in VI. težavnostno stopnjo priliko, da se mladi plezalci in alpinisti seznanijo z zahtevnejšimi nalogami.

Za republiško plezalno alpinistični tabor, ki bo v Tamarju od 25. t. m. je med mladimi plezalci in alpinisti izredno zanimanje. Prijave so poslali skoraj vsi naši alpinistični odseki iz Ljubljane, Tržiča, Celja, Kranja, Jesenic, Radovljice, Maribora in drugih planinsko alpinističnih centrov Slovenije.

Vodstvo tabora je zaupano prekaljenemu plezalcu in alpinistu Urošu Zupančiču z Jesenic.

V času od 30. julija do 6. avgusta komisija za alpinizem, skupaj z mladinsko komisijo pri PZS, pripravlja republiški začetniški plezalno alpinistični tečaj v Vratih (Aljažev dom). Na tečaj so vabljeni mladinski vodniki in pripravniki alpinističnih odsekov.

Dopisujte v Železarja

Trgovska podjetja: Rožca, Delikatesa, Zarja, Špecerija Bled — supermarket Jesenice in E-market Jesenice

obveščajo

cenjene kupce, da bodo od 18. junija pa do 15. septembra izmenično odprte ob nedeljah od 7. do 10.30 naslednje samopostrežne trgovine na Jesenicah in Javorniku — Koroški Beli:

V nedeljo, 18. junija (od 7. do 10.30):

Samopostrežba Rožca pri Čufarju na Plavžu

Samopostrežba Špecerija Bled, supermarket Union, nasproti železniške postaje

Samopostrežba Rožca na Javorniku, Otmarja Novaka 8

V nedeljo, 25. junija (od 7. do 10.30):

Samopostrežba Delikatesa — železniški konzum, nasproti postaje milice

Samopostrežba Emona, E-market, poleg hotela Pošte

Vsako nedeljo pa bosta od 7. do 10.30 na tržnici odprti:

Samopostrežna trgovina Zarja in mesnica Mesarskega podjetja Jesenice.

Državljska vojna v Ameriki, je v razno raznih variantah prikazana v številnih filmih. Tudi za film TISTI, KI ZAVDAJAJO PO ZNOJU IN SMRTI, je režiser črpal snov v državljanski vojni, v letu 1862, ko je le-ta dosegla svoj višek.

K O Š A R K A

Marles : Jesenice 44:52 (22:30)

Košarkarice so odšle v Maribor skoraj brez vsakega upanja na uspeh. Vrnile pa so se z drugačno zmago, ki je tem bolj pomembna zato, ker so jo dosegle v pomlajenem sestavu. Poleg tega pa so prikazale zelo dobro igro, ki jim je prinesla zaslužen zmago.

Pričetek tekme ni obetal nič dobrega. Mariborčanke so povedle s 16:10, nato pa je sledilo obdobje, ko se je izredno razigrala Jasna Volarič. S svojimi meti od daleč je popolnoma razbila obrambo Mariborčank in na odmor so odšle z zasluženim vodstvom.

V začetku drugega dela srečanja so naša dekleta zaigrala izredno dobro. Vodile so bi.

že s 15 točkami, v finišu pa so nekoliko popustile, vendar pa z mirno igro uspele obdržati prednost in zmagati.

Izgleda, da naša pomlajena ekipa le počasi pridobiva potrebno rutino. Sicer v letošnjem letu nima nobenih izgledov, da bi osvojila najvišji naslov, vendar pa si bodo dekleta z igranjem pridobila potrebne izkušnje, ki jih bodo nato v naslednjih letih lahko koristno uporabile za start na najvišji naslov.

Za ekipo Jesenic so nastopile: Mira Vudrič 24, Jasna Volarič 20, Majda Papler 4, Alenka Vudrič 2, Marinka Purger 2, Nevenka Bregar, Eva Pavliček in Danica Zurbef.

Vabilo

Planinsko društvo Jesenice vabi svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo praznovanja 25-letnice PD Javornik — Koroška Bela, ki bo na Pristavi v Javorniškem rovtu v nedeljo, dne 18. junija s pričetkom ob 11. uri. V slučaju slabega vremena bo proslava prihodnjo nedeljo.

Š A H

Ceprav gre šahovska sezona h koncu, je v šahovskem domu na Jesenicah še vedno zelo živahno. Največ zanimanja vzbuja turnir za dosego III. kategorije, ki se bliža koncu. Udeležilo se ga je 14 članov, ki so v igrah pokazali precej znanja, predvsem pa borbenosti. Prvo-uvrščeni bodo poleg priznanja III. kategorije uvrščeni tudi v naslednji turnir, za društveno prvenstvo posameznikov za leto 1972. Trenutno vodi Ivo Kostanjšek s 8,5 točke, sledi: Radovan Andželič 8 točk, Nenad Popaja 7,5 točk, Franc Hudolin 7 točk itd.

Ena najpriljubljenejših prireditelj je vsakomesečni brzopetni turnir, ki se ga udeležuje vedno veliko šahistov. Tako je na junijskem turnirju med 20 igralci zmagal Krajnik s 17 točkami. Kar trije, Ravnik, Pavlin in Krničar pa so zbrali po 14 točk.

sledi Jan st. s 13,5 točke, Zurbef in Jan ml. 10 točk itd.

Prvih pet se je uvrstilo na brzoturnir Gorenjske, ki je bil 13. t. m. v Kranju. Nastopili so šahisti Kranja, Skofje Loke in Jesenic, ni pa bilo igralcev iz Lesc. Jeseničani so dosegli kar trojno zmago, saj je Pavlin s prodorno igro prepričljivo osvojil prvo mesto s 13,5 točkami, drugi je bil Paunov z 11 točkami, tretji pa Jan z 11 točkami. Četrto do šesto mesto so si z 10,5 točkami razdelili naš Krničar ter Štagar in Murovec iz Kranja. Sledil jim je Matjašič (Kranj), ki je letošnji gorenjski članski prvak itd.

Kljub poletnem času se je odbor zaradi številne udeležbe na šahovskih večerih odločil, da bo izvedel brzoturnirje tudi v juliju in avgustu. Turnirja bosta prvi torek v mesecu ob 19. uri v domu.

Martin Jan

PD JAVORNIK-KOROŠKA BELA

vas vabi

v nedeljo 18. junija ob 11. uri na Pristavo v Javorniških Rovtih na praznovanje 25-letnice društva. V slučaju slabega vremena bo proslava prihodnjo nedeljo.

OBVESTILO

Tradicionalni pohod slovenskih železarjev na Triglav bo letos v dneh 23. in 24. septembra.

Jesenice mladi : Gotik (Kranj) 56:64 (35:25)

Po odličnem začetku v prvem delu igre, v okviru gorenjske lige v košarki, so mladi Jeseničani v drugem delu popustili in dovolili, da so igralci Gotika izenačili in v nadaljevanju tudi zmagali.

Ekipa Jesenic je v drugem delu igrala slabo in neborbeno. Zatajili so ključni igralci, kateri so v primerjavi s prejšnjimi tekmami, slabo zadevali od daleč.

To je bila zadnja tekma na domačem igrišču v spomladanskem delu, naslednjo tekmo ekipa Jesenic mladi, gostuje v Gorenji vasi.

Strelci za ekipo Jesenic: Vujačić 18, Lozar 13, Muharemovič 11, Mihelič 10, Oman 2, Šmid 2.

Mič

Triglav : Jesenice 108:49 (48:27)

Jeseniški košarkarji so v osmem kolu republiške lige zabeležili že drugo katastrofo v tem delu prvenstva. Tokrat jih je v gorenjskem derbiju visoko premagal kranjski Triglav z rezultatom 108:49.

Strelci za Jesenice so bili: Muharemovič 10, Bunderla 17, Pirih 6, Vauhnik 8, Vujačić 4, Seršen in Čamša 2.

Jeseničani so tekmo izvrstno začeli, povedli so z nekaj koši, to pa je bilo tudi vse. V nadaljevanju našim ni uspevala nobena akcija, noben met, tako da so Kranjčani zlahka zmagali z izredno visokim rezultatom.

Po drugi katastrofi v tem delu prvenstva je uprava KK Jesenice v ponedeljek, 12. VI. sklicala sestanek z igralci. Na tem sestanku se je uprava zahvalila za pomoč trenerju Gaglju, ki ne bo več trener naše ekipe. Uprava je bila mnjenja, da so sicer nekateri posamezniki pod njegovim vodstvom napredovali, toda ekipa kot celota ni dosegla takšnih rezultatov kot bi jih morala. Sicer tega ni kriv trener Gagelj v celoti, precej so krivi tudi igralci sami, toda to je bila v tem času edina možna rešitev. Trener Gagelj bi moral v jesenskem delu prvenstva moštvo prepustiti prevečkrat samemu sebi, zaradi svojih obveznosti pri Olimpiji.

Igralci so bili dosti kritični do tudi do sebe. Analizirali so vzroke za doseganje poraza. Sklenili so, da bodo v nadaljevanju prvenstva igrali dosti bolj borbeno in disciplinirano in da bodo treninge obiskovali bolj redno kot dosedaj.

V soboto gostuje na Jesenicah ena izmed najboljših slovenskih ekip Ilirija iz Ljubljane. Naši so hud poraz proti Triglavu že preboleli in če bodo držali obljube iz sestanka, se nam prav gotovo obeta zanimiva košarkarska predstava, katero bi si veljalo ogledati.

B. r.

Vezilo gorskim reševalcem za šestdesetletnico

Skrb za svojega tovariša v gorah ti mora biti vedno več kot misel na svoj lasten tvegan položaj.

V gorah moraš vedno že na začetku planinske poti, smučarske ture ali plezalno alpinističnega vzpona misliti na srečen konec.

V planinah se lotevaj vedno le tistih izletov, tur in vzponov, katerim si dozorel in za katere si primerno opremljen.

V gorah moraš biti vedno in v prvi vrsti dober in plemenit tovariš ter požrtvovalen in nesebičen reševalec.

To so osnovna pravila za varno hojo in prijetno bivanje v gorah.

Že mnogo preje, predno so bile ustanovljene prve planinske organizacije so hodili pastirji, lovci, vojaki, trgovci, razumniki, pesniki, pisatelji, botaniki po gorah. Angleži so bili prvi, ki so leta 1857 v Londonu ustanovili Alpine Club (Anglija).

Slovenci, kot izrazito alpski narod so leta 1778 postavili ne samo rojstno letnico našega planinstva temveč tudi svetovnega alpinizma. »Štirje srčni možje« so 25. avgusta leta 1778 premagali strah in osem let preje stopili na Triglav, predno je pripeljal Jacques Balmat dr. Gabriela Paccarda na Streho Evrope, Mont Blanc.

Vzporedno z velikimi in pomembnimi planinsko alpinističnimi dosežki v zlati, klasični dobi svetovnega alpinizma, pa se je z velikimi črnimi črkami pisala tudi zgodovina planinsko alpinističnih nesreč in katastrof.

Polnih 78 let preje, predno so Piparji ustanovili leta 1893 Slovensko planinsko društvo in 97 let predno je bila leta 1912 pri nas v Kranjski gori ustanovljena gorska reševalna služba, je bila pri nas na Kotovem sedlu, pod Jalovcem zabeležena 2. avgusta 1815 prva smrtna planinska nesreča. Od tedaj dalje je črna senca smrti nenehno plahutala po naših gorah.

Le pet let pozneje, leta 1820, je stopil tudi Mont Blanc v zgodovino tragičnih planinsko alpinističnih nesreč. Iz tega leta je poznana nesreča pod samim vrhom Strehe Evrope pod imenom Hamel.

Z naglim razvojem množičnega planinstva in vzponom plezalnega športa in alpinizma, so se vrstile in množile planinsko alpinistične nesreče pri nas in v svetu.

Pred 150 leti leta 1822, je strela ubila v noči od 5. na 6. julij na samem vrhu Triglava slavnega, klasičnega bohinjskega vodnika Antona Korošca. Trideset let pozneje, 3. marca 1852, je snežni plaz v Ratečah izpod Ponc uničil troje mladih življenj.

V svetovni planinskoalpinistični zgodovini je tragično odmevala še dolgo nesreča, ki se je pripetila 14. julija 1865 tik pod samim vrhom Matterhorna, kjer so se smrtno ponesrečili štirje izmed sedmih zmagovalcev.

Pri nas in v svetu so morali gorski vodniki začeti resno misliti na popolno organizacijo prostovoljnih gorsko reševalnih služb. Potrebe so bile iz leta v leto vedno večje tako v Franciji, Švici, Italiji, Avstriji, in tudi drugje v alpskih deželah.

Pri nas so se vrstile in množile lažje, težje in tudi smrtno planinske nesreče na tekočem traku. Triglav in druge gore so zahtevale vedno več smrtnih žrtev, ponesrečili so se dr. Hols, prof. Šmid, Ivana Stein, Andrej Komac, Mota, Karel Wagner, Wilhelm Lass, nesrečna sta bila v severni steni Škrlatice dr. Josip Stojc in učitelj Ivan Petrovčič, nesreča prof. dr. Cerka 3. aprila 1912 na Stolu pa je sprožila plaz zahtevo po nujni ustanovitvi prostovoljne reševalne službe.

Trije navdušeni in veliki ljubitelji organiziranega množičnega planinstva, plezalnega športa in alpinizma, dr. Josip Tišar, dr. Jernej Demšar in dr. Josip Stojc, so 16. junija, pred šestdesetimi leti 1912, v Kranjski gori ustanovili našo prostovoljno gorsko reševalno službo. V to organizacijo so se vključili ob ustanovitvi najboljši trentarski in dolinski gorski vodniki.

Od tedaj dalje so naši požrtvovalni gorski reševalci z Jezerskega, Bohinja, Logarske doline, Koritnice, Trente, Bistrice, Tržiča, Rateč in Kranjske gore opravili ogromno delo. Reševali so poleti in pozimi, ponoči in podnevi, v strupenem mrazu ledenih zim, v pripekli poletnega sonca, hiteli so v gore na vsak SOS klic, skozi potuhnjene megle, snežne meteže proti vseuničujočim plazovom in padajočemu kamenju. Pomagali in reševali so v stenah Jalovca, Špika, Triglava, Široke peči, v Mrzli, Razorani, Škrlatni in Prisojni, Podrti gori, pod Storžičem in Ojstrico, povsod tam, od koder so prihajali pojemajoči klici na pomoč.

Krvavelo jim je srce leta 1815, 1822, 1852, 1942 pod Riglico, 1937 pod Storžičem, 1950 v Hornovi smeri Jalovca, 1952 v Dibonovi smeri Špika in tako dalje pod Koglom, Brano in Ojstrico...

K velikemu in pomembnemu delovnemu in življenjskemu jubileju, šestdesetletnici štiristotim našim gorskim reševalcem, zdravnikom in vodnikom lavinskih psov, čestitamo in se jim zahvaljujemo za njihovo plemenito in požrtvovalno opravljeno delo. V jubilejnem letu jim želimo popolnega brezdolja, preko milijon vsakoletnim ljubiteljem in obiskovalcem našega edinstveno lepega in veličastnega planinskega sveta pa varno hojo in prijetno bivanje v gorah.